

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

19/2005

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VII.

Vyšlo 18. 11. 2005

Cena 10 Kč

Zástupci města tradičně popřáli seniorům k jejich významnému životnímu jubileu

Do 27. 11. vystavuje v Galerii Octopus své plastiky Petr Marcalík z Opavy

Euroregion Praděd představil nový projekt - co přinese Rýmařovsku?

Pavel Podešva se stal vicemistrem světa v triatlonu. Jako jediný Čech stanul na bedně

Aktuálně z města

Město poděkovalo seniorům za celoživotní práci

Podzim je roční období, které mnozí z nás považují za nejkrásnější, možná pro jeho nejpestřejší paletu barev. Ne nadarmo se o podzimu říká, že je nejlepším malířem.

O podzimu života se zase hovoří v souvislosti s pokročilejším věkem. Někteří senioři však o tomto údobí života hovoří neradi. Snad proto, že nejlepší léta tvůrčí práce již vystřídala zasloužená léta odpočinku. Nicméně podzim

padu v malém sále Střediska volného času. Pořadatelem akce bylo tradičně město Rýmařov ve spolupráci s komisí pro občanské záležitosti a Střediskem volného času Rýmařov.

Předsedkyně komise pro občanské záležitosti Květoslava Sicová přivítala oslavence a vyjádřila jim poděkování za prospěšnou práci, kterou pro naše město vykonali. Jedno sto třicet čtyři jubilantů přijalo pozvání na slavnost-

jako roční období a podzim života mají mnoho společného. Především na podzim s pravidelnou přesností přicházejí přátelé zástupci města Rýmařova seniorům, kteří v daném kalendářním roce oslavují sedmdesáté nebo pětasedmdesáté výročí svého narození. Letošní setkání jubilantů se uskutečnilo v pátek 11. listo-

ní setkání se zástupci města, starostou Petrem Kloudou, místostarostou Jaroslavem Kalou, vedoucí odboru školství a kultury Leonou Pleskou či zastupitelkou a předsedkyní kulturní komise Boženou Filipovou, která zdůraznila, že ani v době, kdy téměř všichni již využívají zaslouženého odpočinku, město na naše dří-

ve narozené spoluobčany nezapomíná. Přítomna byla také ředitelka Střediska volného času Rýmařov Marcela Pavlová. Starosta s místostarostou popřáli jubilantům pevné zdraví a hodně optimizmu a elánu do dalších let života.

O pohoštění pro oslavence se již tradičně postarali učňové oboru

čera byl návrat dlouholetého zpěváka hudby Pedagog Františka Karáska, který na pódiu stanul po dvou letech a jako host přišel zazpívat jubilantům společně s hudbou Akord Vladimíra Bulka a Ludmily Sigmundové. I letos si mohli oslavenci zatancovat při nestárnoucích melodiích, které se hrávaly v době jejich mládí.

Kuchař-číšník ze Středního odborného učiliště a Odborného učiliště Rýmařov pod vedením mistrové Jany Egidové a dalších. Oslavencům přišly předat pomyslouny kytičku s blahopřáním děti z Mateřské školy na Revoluční ulici 30 pod vedením svých učitelek Jany Klvaňové a Ivy Šimkové a ředitelky Vlasty Vácnové. Pro tuto slavnostní chvíli si děti připravily pásmo podzimních říkanek a písniček. Snad největším překvapením ve-

O tom, že nemusel seniory nikdo do tance dlouho pobízet, svědčí fakt, že už při prvních tónech byl parket plný.

Co dodat na závěr? Snad jen se připojit k řadě gratulantů - zástupců města a dalších organizací, a popřát, aby elán, životní pohoda a pevné zdraví našim dříve narozeným vydržely ještě po další dlouhá léta, a všem, kteří tato tradiční setkání připravují, vyslovit velký a upřímný dík. JiKo

Přinese projekt Euroregionu Praděd oživení Rýmařovska?

V úterý 25. října se v SVČ Rýmařov konalo mimořádné zasedání Valné hromady České části Euroregionu Praděd, na kterou byli přizváni také starostové a zástupci měst a obcí euroregionu. Hlavní náplní jednání byla prezentace výstupů projektu Ekonomická revitalizace Euroregionu Praděd.

Euroregion Praděd - Pradzjad (vznikl v roce 1997) sdružuje obce na české i polské straně pohorí Jeseníků, v české části jej tvoří 69 obcí a měst někdejšího bruntálského a jesenického okresu, na polské straně 34 obcí vojvodství Opole. Je to dobrovolné sdružení,

které zastřešuje rozsáhlé území rozdělené politicky i jazykově na českou a polskou část a v rámci české části navíc na dva bývalé okresy, které byly během územněsprávní reorganizace republiky zahrnuty do dvou krajů - Moravskoslezského a Olomouckého.

Euroregion, který se zabývá podporou příhraniční spolupráce a rozvojem z přírodního hlediska jednodílného území, se proto musí v rámci prosazování svých společných zájmů a projektů vyrovnávat i s touto územněsprávní roztržičností.

Nejvýznamnější projekt euroregionu posledních dvou let nese název Ekonomická revitalizace Euroregionu Praděd a jeho myšlenka vznikla v roce 2003 jako reakce na ekonomické i jiné problémy oblasti Jeseníků. V září 2005 byl učiněn první velký krok k její realizaci. Valná hromada euroregionu měla za úkol tento krok v podobě jakéhosi „startovacího materiálu“ představit zástupcům sdružených obcí české části.

V úvodu jednání představili projekt v obecné rovině zástupci Agentury pro regionální rozvoj Ostrava, která plnila úlohu metodického poradce. Projekt byl rozdělen do pěti částí, představujících pět prioritních oblastí problémů: podnikání, rozvoj venkova a cestovního ruchu, rozvoj lidských zdrojů (vzdělanost), dopravní obslužnost a využívání fondů Evropské unie. Na základě tohoto rozčlenění byly vytvořeny pracovní skupiny, které měly za úkol vytvořit tzv. SWOT analýzu jednotlivých problematičtějších oblastí. Hlavní náplní zasedání valné hromady tudíž bylo vystoupení zástupců všech pěti pracovních skupin a prezentace jejich výsledků. Každý z mluvčích představil svou analýzu, která obsahovala výčet

slabých a silných stránek dané oblasti a z nich vyplývajících příležitostí a hrozeb. Touto metodou byl vytvořen soubor témat, která lze ku prospěchu života v euroregionu podporovat a rozvíjet (příležitosti) a která naopak bude nutné řešit (hrozby). Mezi klady se objevila např. levná pracovní síla, nízké ceny pozemků, dobré podmínky pro rozvoj turismu, lázeňství, sportu, ekozemědělství, zpracování dřeva a výhodná příhraniční poloha, mezi zápory naopak nevyhovující infrastruktura, nedostatek pracovních příležitostí, ekonomická pasivita obyvatelstva a jeho nízká kvalifikace či vytlidňování regionu.

Projekt Ekonomická revitalizace Euroregionu Praděd, který je veřejně přístupný na webových stránkách euroregionu www.europraded.cz, obsahuje řadu obecně zformulovaných návrhů řešení pro jednotlivé problematičtější oblasti a představuje tak podle slov jednoho z vedoucích pracovních skupin Stanislava Navrátila (starosta Bruntálu) jakýsi „jízdňák“, podle nějž je možné dál postupovat. „Je potřeba dostat tuto verzeovku na zem,“ řekl mimo jiné Navrátil. Aby projekt nezůstal jen „mrtvým dokumentem“, navr-

hl navázat kontakt s lidmi, kterých se výtčená témata přímo týkají, tj. s majiteli penzionů, ekofarem, sportovních zařízení apod. Dokladem toho, že projekt nemá zůstat pouze v papírové podobě, ale že za ním již stojí konkrétní akce, je Akční plán Euroregionu Praděd pro období 2006 - 2008, který obsahuje soubor 29 rozpracovaných projektů, jež mají být naplněním kýžené revitalizace. Čtenáře Rýmařovského horizontu nejspíše zajímá, jaké projekty se týkají přímo Rýmařovska, ovšem při pročítání jejich seznamu bude patrně zklamán. Město Rýmařov figuruje pouze u projektu s názvem Katalog podnikatelských lokalit, který zahrnuje v podstatě celou oblast české části euroregionu, a jeho účast se předpokládá zřejmě i u dalších celoregionálních akcí. Avšak mezi ostatními, často velmi konkrétními projekty (rekonstrukce městských center, kulturních a sportovních zařízení, vytváření turistických tras či výstavba obchvatů) chybí. Zde dominují města Bruntál, Jeseník či Horní Benešov. Položili jsme proto otázku Jaroslavu Kalovi, místostarostovi Rýmařova a jednomu z vedoucích pracovních skupin projektu EREP, zda Rýmařov v rámci Akčního

plánu podal či připravuje nějaký konkrétní projekt. Dle jeho slov zatím nikoliv, ovšem Rýmařov se podílí na jiném velkém projektu, s názvem „Společnou cestou k rozvoji Euroregionu Praděd“ z programu Interreg IIIA Česká republika. Hlavním projevem účasti Rýmařova na jmenovaném projektu je prezentace Rýmařovska na trzích a mezinárodních výstavách zaměřených na cestovní ruch, jenž patří mezi prioritní oblasti rozvojové strategie našeho regionu.

Zviditelnění obcí Rýmařovska touto formou je důležitou součástí práce našich zástupců v Euroregionu Praděd, nabízí se však otázka, zda je to dostatečné využití všech možností, které členství v euroregionu nabízí. Rýmařovsko má řadu dalších problémů, která by bylo možno řešit prostřednictvím projektů Euroregionu Praděd, ať už v rámci programu Interreg IIIA či aktuálního projektu EREP. Námětem k zamyšlení je i nevyrazná prezentace Rýmařova přímo na webových stránkách Euroregionu Praděd. Nezbyvá než se znovu ptát: Bude Rýmařov pouze formálním, nebo aktivním členem euroregionu? ZN

Zdravotnictví

Lékaři Nemocnice Rýmařov zavedli novou diagnostickou metodu

Nemocnice Rýmařov rozšířila spektrum svých vyšetření. Lékaři začali používat novou moderní diagnostickou metodu. K vyšetření štítné žlázy, prsní tkáně či mízní uzliny zavedli tzv. tenkojehlovou aspirační biopsii. Doktor odebere vzorek tkáně speciální tenkou jehlou pod kontrolou ultrazvuku. Jedná se o miniinvazivní zákrok, který se provádí ambulantně, nebolí a je šetrný k pacientovi.

„Výkon provádíme v ambulanci, není tedy potřeba žádná zvláštní příprava pacienta. Speciální nástroj zavedeme pod kontrolou ult-

razvuku do vybraného okruhu tkáně. Nasátím získáme maličký vzorek tkáně, který pak dále zpracováváme. Výkon je minimálně bolestivý. Nástroj, který používáme, má pracovní část stejně silnou jako běžné injekční jehly, jež máme pro injekce do svalů,“ vysvětlil Mgr. MUDr. Ivo Labónek, zástupce primáře radiodiagnostického oddělení Nemocnice Rýmařov, s tím, že zákrok již v několika případech provedli. Po provedení punkci si pacient místo vpichu krátce stlačí, stejně jako po běžné injekci, a po krátkém setrvání v čekárně odchází domů.

Získaný vzorek pak lékaři odesílají na vyšetření, kde je po úpravách vyhodnocován pod mikroskopem. Cílem vyšetření je posoudit odebranou tkáň a určit podle charakteristických struktur povahu onemocnění. Lékař při velkém zvětšení vzorku může posoudit změny tkáně. U nádorových změn pak může stanovit závažnost onemocnění i prognózu léčeni. „Zavedení nové metody jistě přispěje ke zkvalitnění diagnosticko-terapeutické péče v naší nemocnici,“ uvedl Ivo Labónek.

Simona Součková, tisková mluvčí

MĚSTO RÝMAŘOV

Tajemník Městského úřadu Rýmařovnáměstí Míru 1,
795 01 Rýmařov

vydává

oznámení o vyhlášení výběrového řízení

v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb.,
o úřednicích územních samosprávných celků
a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
na místo:

referenta odboru stavební úřad

Místo výkonu práce: Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov.
Předpokládaný nástup: 15. 12. 2005.
Pracovní poměr: na dobu neurčitou.
Pracovní úvazek: 1,0.
Platová třída: v souladu se zákonem č. 143/1992 Sb. a nařízením vlády č. 637/2004 Sb. v platném znění (8. - 10. platová třída).
Požadavky: splnění povinností dle § 6 odst. 4 a předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů, v platném znění.

Jiné požadavky:

- požadované vzdělání úplné SŠ nebo VŠ v oboru pozemního stavitelství, popř. stavební obnovy;
- znalost práce na počítači (Word, Excel, Outlook);
- základní orientace v právních předpisech (zákon č. 500/2004 Sb., o správním řízení (správní řád), v platném znění, 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- praxe ve státní správě výhodou;
- zkušenosti v komunikaci s klienty, profesionální vystupování;
- schopnost samostatného jednání a vystupování;
- odpovědnost a preciznost;
- řidičský průkaz skupiny B výhodou.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- referent zajišťuje výkon státní správy na úseku stavebního řádu, vede správní řízení a zpracovává rozhodnutí a jiná opatření stavebního úřadu podle stavebního zákona, správního řádu a souvisejících předpisů;
- zpracovává dílčí statistické údaje související s výkonem státní správy;
- vyměřuje správní poplatky za provedené úkony na úseku stavebního řádu podle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, a zajišťuje jejich výběr.

Písemná přihláška zájemce dle § 7 odst. 4 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče;
- datum a místo narození uchazeče;
- státní příslušnost uchazeče;
- místo trvalého pobytu uchazeče;
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka;
- datum a podpis uchazeče.

K přihlášce přiložte:

- životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadním zaměstnání a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se uvedené činnosti;
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce;
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky:

- osobně na podatelně Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov, nebo poštou s datem odeslání nejpozději 6. prosince 2005.

Lhůta pro podání přihlášky: 6. prosince 2005

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených uchazečů a výběrové řízení zrušit. Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně. Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji.

Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furik, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132, popř. Ing. Svatava Wetterová, vedoucí odboru stavební úřad MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 301.

Ing. Jiří Furik, tajemník MěÚ Rýmařov

Odbory MěÚ informují

Finanční odbor

POPLATEK ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Splatnost místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů dle OZV města Rýmařova č. 08/2003 byla:

- pro poplatníky, kteří mají 1 splátku ročně **31. 3. 2005;**
- pro poplatníky, kteří mají 2 splátky ročně **31. 3. 2005 a 30. 9. 2005.**

Žádáme všechny poplatníky, kteří dosud svoji poplatkovou povinnost nesplnili, aby tak neprodleně učinili.

V případě, že došlo ke ztrátě složenky, obraťte se telefonicky na č. 554 254 156 nebo osobně na finanční odbor MěÚ Rýmařov (2. patro, č. dveří 301, p. Kopečková), kde vám bude vydán náhradní doklad o zaplacení.

Ing. Martin Ondra, vedoucí finančního odboru

Městské služby v závěru prací letní sezóny

Při pohledu na barevnou podzimní přírodu, tu a tam s povalující se mlhou nad ránem, žije člověk v každodenním očekávání první sněhové nadílky, obzvláště zde, pod svahy jesenických hor. Městské služby Rýmařov mají však v těchto dnech napilno při závěrečných pra-

cích „letní sezóny“ - zejména při úklidu všudypřítomného spadlého listí. Přítom je jim nápomocna ne zrovna nejmladší technika. Na uplynulou letní sezónu a nadcházející sezónu zimní a zvláště na to, jak je organizace připravena, jsme se zeptali ředitele Martina Valy.

rozhovor

Letní sezóna se z hlediska úklidu a údržby pomalu chýlí ke svému závěru. Údržba zeleně, osvětlení, opravy městských komunikací a další práce vrcholí. Byla letošní letní sezóna náročnější proti jiným? Co považujete za nejzdařilejší dílo Městských služeb?

Letošní práce letní sezóny nebyly ničím výjimečným, snad kromě vybudování nového veřejného osvětlení v souvislosti s výstavbou Na Stráni. Nejzdařilejší stavební prací, kterou Městské služ-

v jarních měsících. Provedli jsme také výstavbu tří nových parkovišť - na Pivovarské ulici, na ulici 1. máje a třetí na ulici Julia Sedláka. Kromě toho fungujeme, dalo by se říci, jako servisní organizace města. Provádíme „na zavolání“ ty méně vděčné úkoly, například opravu poškozeného chodníku, údržbářskou činnost a další. A co považuji za nejzdařilejší dílo? Nebudu vyzdvihoovat konkrétní akce, ale musím říct, že se nám podařilo dosáhnout vyš-

pracovní morálku a požívání alkoholických nápojů rozvázali pracovní poměr již dříve. Ostatní své pracovní povinnosti plní dobře. Kromě těchto zaměstnanců jsme zde měli pracovníky, kteří si odpracovávali alternativní trest. S nimi je to problematické. Tito lidé se po krátké době vytráčí, někdy i s nářadím, a většinou nastoupí k výkonu skutečného trestu.

Existuje například harmonogram sečení trávy na veřejných plochách?

Sečení veřejných prostranství má podobnou prioritu jako zimní údržba. Z toho vyplývá četnost, s jakou by se měly tyto plochy sečením udržovat. Záleží také na vláze, jak rychle tráva roste. Nejhorší je to na jaře, kdy vyjíždíme do netknutého rajónu a trávy je hodně. Také jsou zde plochy, které nejsou zahrnuty do běžné údržby, ale na pokyn města musíme i na nich při mimořádných příležitostech provést údržbu. Jedná se například o fotbalové hřiště, kynologické cvičiště a podobně.

Proč například dochází k tomu, že větve ulomená vlivem silného větru zůstane ležet na trávě a vaši zaměstnanci ji při sečení raději strojem objedou, než by ji odklidili nebo dali vědět někomu kompetentnímu. Provádíte kontrolu práce svých zaměstnanců?

Konkrétně o případu spadlé větve nebo stromu nevím, nemožu jej tedy posuzovat. Kontrolu nad podobnými nedostatky provádí mistr. Já kontroluji, jak práce postupují, zda se něco ne-

vynechalo a podobně.

Recyklační dvůr, věčně diskutované téma. Městská policie se snaží důsledně dbát na dodržování pořádku a kázně, přesto neuhlídá neukázněné občany, kteří opakovaně zanechávají na místní komunikaci před tímto dvorem všelijaké harampádí, domovní odpad a neřídka i nebezpečný odpad. Jak pohlížíte vy na nekázeň lidí, provozní dobu recyklačního dvora a život lidí u recykláku? I když Městské služby zaplatily za recyklační dvůr padesátitisícovou pokutu a dvůr byl opakovaně podroben kontrolám České inspekce životního prostředí, nebyla na něm shledána závažnější porušení.

Jednou jsem prohlásil, že se k recyklačnímu dvoru již nebudu vyjadřovat, protože se to omílá neustále dokola. Nová skutečnost však je ta, že po ukončení skládky v Malé Štáhli se nezákonně odložený směsný komunální odpad nebude vozit jen pět kilometrů, ale bude to mnohem větší vzdálenost, podle toho, která firma zabývající se skládkováním odpadu uspěje ve výběrovém řízení. Podle výpočtů přijde odvoz z recyklačního dvora Avii na některou z nejbližších skládek zhruba na 500 tisíc korun za rok a ty bude muset někdo zaplatit. Jelikož stát určil v této záležitosti pro občana finanční strop, z největší pravděpodobnosti se bude na odvozu podílet město a prostředky pochybí v jiné kolonce. Stížnosti občanů na recyklační dvůr, naše problémy s inspekci a její kontro-

Městské služby jsou jednou z firem, které se v současné době podílí na revitalizaci sídliště Přtkopy v Rýmařově

by letos prováděly a která vzešla z výběrového řízení, byla kompletní rekonstrukce chodníku od třídy Hrdinů směrem na Okružní ulici. V rámci rekonstrukce silnice ve směru na Ondřejov, kterou provádí kraj, provedla naše organizace výměnu obrubníků od křižovatky třídy Hrdinů a Revoluční ulice až na konec města ve směru na Ondřejov. U kaple V Lipkách jsme instalovali odvodňovací žlaby pro povrchovou vodu z přilehlých luk, která zamrzá hlavně

ších tržeb proti předchozím letům, přestože jsme akce prováděli z vlastních prostředků, bez dalších subdodávek, které by tržby navyšovaly. Teď na podzim pochopitelně práce vrcholí.

Letos, stejně jako vloni, jste zaměstnávali pracovníky na veřejně prospěšné práce. Kolik jich bylo celkem a jak se osvědčili?

Bylo jich patnáct, ale na konci listopadu, kdy veřejně prospěšné práce končí, jich bude o jednoho méně. S tím jsme pro špatnou

ly jsou doprovodné jevy tohoto nešvaru. Nepomohlo tomu ani umístění cedule Zákaz odkládání odpadu. Zanedlouho ji někdo odrazil. V současné chvíli tam visí nová cedule a pod ní můžete najít hromady odpadu.

Nebylo by vhodnější přijmout podanou ruku firmy Eco Metal Recycling a přemístit dvůr do jejího areálu?

Pokud se jedná o nabídku firmy Eco Metal Recycling, podrobnosti neznám, protože majitel firmy pan Erben jednám patrně s městem jako vlastníkem, nikoli s námi. Víím jen, že tento návrh nebyl akceptován ze dvou důvodů. Tím prvním byla nevýhodná finanční nabídka a druhým důvodem byla nevyhovující poloha objektu a špatná dopravní dostupnost.

Je pravda, že ztratou „recykláku“ by město přišlo o státní dotace na jeho provoz? Na co se dotace obvykle používají?

Město, pokud je mi známo, nedostává dotace na provoz recyklačního dvora, ale na separovaný sběr, což není jen recyklační dvůr, ale jsou to především kontejnery na separovaný odpad, a dotace jsou úměrné vyseparovanému množství, nikoliv tomu, jakou formou se posbírání. Setkal jsem se s názorem, že ubyly kontejnery na separovaný odpad, tzv. „separační hnízda“. Není tomu tak, jen byly přemístěny, aby nehyzdily okolí. Před obchodem CAVA zmizely a byly přemístěny na druhou stranu, na Jungmannovu ulici, stejně byly přemístěny od prodejny H+H na parkoviště před autobazarem na Pivovarské ulici.

Chtěl byste bydlet naproti recyklačnímu dvoru?

Jestli bych chtěl bydlet u recyklačního dvora? Bydlím nedaleko od něj. Co k tomu říct? Nelíbilo

by se mi to stejně jako občanům, kteří jej mají naproti svému obydlí. Nelíbí se mi jako občanu, který platí daně, hromadění malých černých skládek před branou recyklačního dvora v době, kdy tam není obsluha, stejně jako dalším občanům, ale nelíbí se mi to ani jako řediteli firmy, která odvádí daně, za něž by se lidem ve městě měly dostávat služby, které jsou z rozpočtu financovány, což je třeba i kontrolní a represivní činnost proti porušování zákonů a vyhlášek. To se neděje. A z tohoto pohledu jsem nespokojen.

Ve funkci jednatele Městských služeb, s. r. o., Rýmařov jste od 1. dubna 2003. Dva a půl roku je doba, po které člověk může říci, zda funkce, kterou přijal, je opravdu tím, co od ní očekával. Řekněte upřímně, měnil byste dnes za jinou práci, nebo vám tato funkce přinesla uspokojení?

Jedná se o práci, která zahrnuje velice nevděčné činnosti. Nevděčné v tom, že každý ví, jaký by měl být výsledek práce, ale nikdo neví, jak velké prostředky - finanční, technické apod. - jsou nutné, aby bylo výsledku dosaženo. Například v zimě každý ví, jak by měly být odhrnuty silnice, ale nikdo neví, kolik sněhu napadne a jaký bude objem práce. Systém je nastaven na určitou hranici danou objemem pro ni uvolněných financí, do této hranice to funguje, ale jakmile se překročí možnosti systému, tak s tím žádný jednatel nic neudělá.

Činnost se navíc dotýká všech občanů, ale smluvním partnerem nejsou lidé ve městě, ale město samotné. Občané mnohdy nevědí, jaké služby a v jakém rozsahu byly sjednány, a berou na sebe roli kritika a hodnotitele, aniž by věděli, podle čeho mají hodnotit.

A každému zvlášť to vysvětlovat nelze. V řadě případů je kritika občanů namístě. Vždyť kdo by si nepřál, aby se ve městě sekla tráva desetkrát, a ne jen pětkrát, kdo by si nepřál, aby normy na zimní údržbu a úklid sněhu nebyly 4, 8 a 12 hodin, ale jen dvě, tři nebo čtyři hodiny. A samozřejmě při rozsahu našich činností se nelze vyhnout ani oprávněné kritice některých našich pochybení.

Dalším úskalím mé práce je zajištění ekonomického fungování společnosti a vůbec její provozuschopnosti a akceschopnosti z vlastních prostředků. Společnost, do které jsem nastupoval, nebyla v dobré ekonomické situaci - to koneckonců nebyla ani dřív. Mým předchůdcem a za pochopení a podpory vlastníka byla společnost zbavena větší části finančních dluhů, nicméně i přesto jsem ji přebíral se záporným vlastním jměním - 3,2 mil. korun, některými nevyřešenými kauzami (např. jen kauza Excelent společnost stála minimálně 3,5 mil. za prohraný soudní spor) a měla a stále má obrovský dluh ve vztahu k technice. Od roku 1997 až do roku 2003 byly zastaveny veškeré investice

do nákupu techniky, která je velmi zastaralá, výjimku tvoří stroje staré dvacet a více let. Např. nejnovější vozidla zimní údržby jsou univerzální Mercedesy z roku 1997 a rypadlonakladač Kramer, který byl zakoupen v roce 2004 jako použitý. Před námi je zimní období, technika opět o rok zestárla, pochybuji, že se změní systém zimní údržby. Jaké jsou tedy objektivní podmínky, aby byla zimní údržba lepší?

Ale aby mé vyjádření nepůsobilo jen pesimisticky, tak jako každá práce má i tato své světlé stránky, za něž považuji hlavně relativní svobodu v rozhodování o záležitostech společnosti, být tato je na druhou stranu vykoupena značnou zodpovědností. Za další přednost své práce považuji její pestrost danou rozsahem námi zajišťovaných činností - vždyť vlastněme oprávnění pro 20 činností, některá z nich jsou speciální, podléhající zvláštním předpisům a nařízením, k jejichž poznání bych se jinde nedostal. Stručně shrnuto považuji výhody a nevýhody plynoucí z výkonu své funkce za vyvážené.

Děkuji vám za rozhovor. JiKo

Připomínáme provozní dobu recyklačního dvora

Provozní doba recyklačního dvora je stanovena takto:

**Pondělí, středa, pátek od 12.00 do 18.00,
úterý, čtvrtek, sobota od 8.00 do 13.00**

Harmonogram mobilních svozů

Svoz objemného odpadu a nebezpečných odpadů s výjimkou kapalných nebezpečných odpadů:

Jarní svoz pro místní části	První sobota v měsíci dubnu
Jarní svoz pro Rýmařov	Druhá sobota v měsíci dubnu
Podzimní svoz pro místní části	První sobota v měsíci listopadu
Podzimní svoz pro Rýmařov	Druhá sobota v měsíci listopadu

Občanské sdružení pro partnerskou spolupráci má nového předsedu

V úterý 18. října se konala členská schůze Občanského sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci města Rýmařova, na níž byla projednána především výměna předsedy sdružení. Stávající předsedkyně Mgr. Ludmila Pelková na svou funkci rezignovala a předsedou byl po roční přestávce opět zvolen Ing. Pavel Kolář. Staronový předseda se zavázal zpracovat a předložit výboru sdružení návrh Pravidel na finanční podporu aktivit jednotlivců a organizací při pořádání akcí s mezinárodní účastí z partnerských a přátelských měst nebo při účasti na těchto akcích pořádaných v zahraničí. Se schválenou podobou Pravidel bude veřejnost seznámena v nejbližším vydání. Ve dnech 3. - 6. listopadu 2005 zorganizovalo sdružení pracovní setkání zástupců partnerských měst v Kyjově, kterého se zúčastnili zástupci ze Schottenu a Bogenu (SRN), Crosne (Francie), Arka (Itálie) a Maybole (Skotsko), reprezentace belgického města Bevoiseil se z účasti omlula. Přestože se jednalo o pracov-

ní setkání, našli si jeho účastníci čas na výlet do Kroměříže a prohlídku zámku a překrásných zahrad. Nenechali si ujet ani návštěvu nově vybudovaného archeoskanzenu v Modré a velehradské baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, která v těchto dnech slaví 800 let od příchodu cisterciáků na Velehrad.

Pracovní část jednání byla věnována především přípravě společných aktivit na rok 2006. Kromě tradičních akcí, jakou je například Tour du Jumelage či umělecká výstava, plánují jednotlivá města činnosti podle vlastních představ. Pro Rýmařov bude v příštím roce nejvýznamnější akcí oslava 10. výročí uzavření partnerské smlouvy se Schottenem, která by se měla uskutečnit o víkendu 26. - 28. května 2006.

„Nemělo by se jednat o prosté setkání oficiálních zástupců těchto měst, Občanské sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci navrhuje uspořádat ve spolupráci s městem širší prezentaci

města Schotten, jakési Dny Schottenu v Rýmařově. Obsahem prezentace by pak bylo konkrétní přiblížení tohoto partnerského města všem občanům města z úhlu geografického, turistického, hospodářského, kulturního, historického, a také ze sportovního,“ upřesnil Ing. Kolář.

Prezentační akce by podle představ sdružení měla probíhat v prostorách Střediska volného času asi jeden týden a byla by ukončena

slavnostním víkendem naplněným sportovními a kulturními programy. „Termín i vlastní program byl konzultován se zástupci města a ti pořádání akce podpořili,“ doplnil dále Ing. Kolář. Podrobnější informace o Občanském sdružení pro mezinárodní partnerskou spolupráci i o připravovaných aktivitách se mohou čtenáři dozvědět na internetových stránkách města Rýmařova v sekci Spolky a sdružení. -ona-

Fota: archiv Občanské sdružení pro partnerskou spolupráci

NAŠE LISTÁRNA

Hlavní argumenty pro zateplování panelových domů

Jak všichni dobře víme, Rýmařovsko je jednou z nejstudenějších oblastí České republiky. V současné době probíhá vládou podporovaný program na revitalizaci panelových domů, kdy stát při dodržení určitých podmínek hradí 4 % úroků z úvěru. Je to velká pomoc, kterou je nutné maximálně využít. Základní podmínkou pro získání výhodného úvěru je zpracování tzv. energetického auditu, v němž odborníci stanoví nutné kroky pro zvýšení úspor energií. Většinou se jedná o výměnu oken suterénu, zateplení suterénu, výměnu oken za plastová, zateplení lodžii, zateplení

obvodového pláště, případně i zateplení střechy. Současně je nezbytně nutná instalace termostatických ventilů a osazení digitálních měřičů spotřeby tepla na jednotlivé radiátory. Po provedení výše uvedených opatření je možné dosáhnout úspory více jak 50 % tepla, které nám z větší části hradí náklady spojené s danou investicí. Současně se prodlužuje životnost budov minimálně o 50 let. Dochází k velkému zhodnocení a lepší prodejnosti takto zateplených bytů. Krásně barevně řešená termofasáda je další argument pro zateplování. Při realizaci pro-

gramu „Panel“ spolupracuje bytové družstvo s místními stavebními firmami, které vlastní patřičné ISO, a tím napomáhá řešit nezaměstnanost v našem regionu. V roce 2007 končí s největší pravděpodobností výjimka EU na 5% DPH u stavebních prací spojených s bydlením a to je hlavní důvod, proč výše uvedený program uspíší. Rovněž ceny plynu, uhlí a tím pádem i tepla půjdou neustále nahoru a jediná aktivní obrana je zateplit v maximální možné míře a co nejdříve.

Ing. Josef Švéda,
předseda obvodové komise OSBD

Školství

Dveře gymnázia se otevřely veřejnosti

Ve středu 9. listopadu otevřelo Gymnázium Rýmařov své dveře veřejnosti, především žákům 5. a 9. tříd základních škol a jejich rodičům, kteří zvažují možnosti dalšího studia svých potomků na střední škole. Každoroční Den otevřených dveří jim umožnil nahlédnout do všech učeben a laboratoří gymnázia, poznat budoucí profesory a spolužáky, ale i učebnice a speciální kurzy, které budou při studiu využívat.

Při vstupu do hlavní budovy dostali návštěvníci orientační plán školy, prospekt s důležitými údaji o studijních oborech a anketní lístek, jehož prostřednictvím zís-

kala škola informace o tom, kolik skutečných zájemců ji navštívilo a jak na ně prohlídka školy zapůsobila. Každý návštěvník navíc dostal k ruce zkušeného průvodce, studenta, jenž samozřejmě dokáže představit školu mnohem barvitěji než všechny prospekty. Gymnázium, které klade velký důraz na výuku informatiky, se může pochlubit moderně vybavenou počítačovou a multimediální učebnou, ale také odbornými učebnami cizích jazyků (studenti si vybírají kombinaci angličtiny a jednoho ze tří dalších - němčiny, francouzštiny nebo španělštiny), výtvarné výchovy

a laboratořemi chemie, biologie a fyziky, které slouží praktické výuce. Na gymnáziu funguje také několik zájmových kroužků, zaměřených nejen na rozšiřování vědomostí (biologie, anglická a německá konverzace, polština, ruština, latina, deskriptivní geometrie), ale i na sport (florbal, volejbal, vodní turistika), kterému bude od příštího roku věnován větší prostor, což jistě ocení žáci sportovních tříd rýmařovské základní školy.

Všichni, kdož se odhodlali udělat vlastní sondu do života gymnaziálního studenta a zvolit si pro příští čtyři, resp. osm let drá-

hu středního všeobecného vzdělání, si mohli během Dne otevřených dveří vyzkoušet i přijímací testy nanečisto SCIO z českého jazyka, matematiky a obecných studijních předpokladů. Jejich výsledky prozradily, co je potřeba ještě dopilovat, které znalosti prohloubit a v čem přidat.

Gymnázium Rýmařov se podruhé otevře zájemcům o studium počátkem příštího kalendářního roku, 18. ledna 2006 v 10 hodin. To už bude rozhodování určitě vážnější a návštěva školy mnohem pomůže vyřešit problém, kam v novém školním roce směřovat svoje kroky. ZN

Ve čtvrtek 24. 11. 2005 od 16.30 v sále kina na Divadelní ulici

STUDENTSKÁ AKADEMIE GYMNÁZIA RÝMAŘOV

Všichni jsou srdečně zváni

Vstupné dobrovolné

Jak dopadla anketa Studentského informačního centra?

Jednou z činností studentů oboru Cestovní ruch SSOŠ Prima v Rýmařově je provádění různých anket a průzkumů veřejnosti na témata, která si vyžadají úřady nebo instituce, aby se dozvěděly názory na různé problémy. V Rýmařově je tato činnost zatím málo využívána.

Třída 3. D proto využila nabídky Studentského informačního centra (SIC), které nabízí studentům, ale i všem občanům města možnost zajištění vstupenek do divadel v nejbližších městech, a uspořádala vlastní anketu s tématem zájem občanů města Rýmařova o návštěvu divadel. V minulých letech to byli hlavně učitelé, kdo se nespokojili jen s pasivním sledováním inscenací v televizi a organizovali zájezdy do kamen-

ných divadel.

Výsledky ankety jsou více než zajímavé. Studenti navštívili celkem dvacet pracovišť, a to na školách, úřadech, ale i ve větších závodcích, a položili otázky celkem 242 občanům starším 18 let. Z toho na otázku, zda by chtěli přes zimní období roku zhlédnout některý divadelní žánr, 169 občanů odpovědělo kladně. Velký zájem byl o návštěvu činohry (85), menší o operetu (27) a operu (19), největší zájem byl o muzikály, jež by chtěli vidět 88 z dotázaných občanů. V průzkumu zájmu o konkrétní divadla nejlépe dopadlo Moravské divadlo Olomouc (95), dále pak Slezské divadlo v Opavě (43) a nejmenší zájem byl o divadla v Ostravě, kam by se vypravilo jen 16 respondentů. O muzikály

v Praze mělo zájem 73 občanů. Na čtvrtou otázku, která zjišťovala, jak často by byli lidé ochotni za kulturou cestovat, odpovídali dotázaní takto: Každý měsíc by do divadla jelo 38 lidí, 1x za čtvrt roku 66, 1x za půl roku 42 a 1x za rok 26 lidí. Na poslední otázku, zda by chtěli zajistit jen vstupenky, odpovědělo kladně 147 občanů, o zájezdy do divadel včetně zajištění dopravy mělo zájem 128 občanů.

Studentské informační centrum bude při organizování zájezdů k výsledkům ankety přihlížet a nabídne možnost zájezdu na vybraná představení hlavně do Moravského divadla Olomouc, ale pro zájemce bude zajišťovat vstupenky také do dalších divadel.

Hana Čoupková, vedoucí SIC

Během chvíle napadl pět mužů

43letý muž z Rýmařovska je stíhán pro trestné činy loupeže, výtržnictví a pokusu o ublížení na zdraví, kterých se měl dopustit 22. října ve dvě ráno před klubem na Sadové ulici v Rýmařově. Nejprve udeřil pěstí do obličeje 20letého mladíka, který před dalším útokem utekl, poté chtěl napadnout i 18letého mladíka, ale ten rovněž utekl. Přímou před služebnou policie zbil třetího muže. Ten po úderu pěstí upadl na zem a utrpěl otřes mozku. Muži, který se chtěl kamaráda zastat, způsobil rváč tržnou ránu na rtu. Poslední oběť, 23letého muže, si našel před Komerční bankou. S otázkou, zda zná prvního napadeného mladíka, jej několikrát udeřil pěstí do obličeje a způsobil mu zlomeninu čelisti a pohmoždění obličeje. Pak mu ještě vytrhl z ruky mobilní telefon a odešel.

Opilého řidiče po nehodě zadrželi policisté

Podnapilý řidič Lancie nezvládl 21. října v noci řízení a na účelové komunikaci u restaurace v Edrovicích narazil do stromu. Pak z místa nehody ujel. Následně ho ovšem zadrželi rýmařovští policisté. Provedenou dechovou zkouškou bylo řídiči naměřeno 2,39 promile alkoholu. Podezřelý se odmítl podrobit lékařskému vyšetření a odběru krve. Na autě vznikla škoda ve výši 25 tisíc Kč.

Akce „Sníh“ a „Led“ - pervitin vařili i v lesích

Bruntálští kriminalisté po dlouhém vyšetřování (duben až říjen 2005) rozkryli případ nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů, do něhož bylo zapleteno přes dvacet osob z Rýmařova, z toho pět mladistvých. Většina ostatních stíháných je ve věku mezi 18-20 lety a jedná se především o studenty. Během poslední akce ve dnech 31. října až 1. listopadu bylo v Rýmařově zadrženo celkem sedm osob, u kterých již policejní komisař zahájil trestní stíhání.

Trestné činnosti se měli dopustit výrobou a pomáháním při výrobě pervitinu na různých místech v Rýmařově a v Bruntále. Jednalo se jak o byty, tak o volná prostranství v přírodě, v lese, o opuštěné zemědělské objekty a sklepy. Obvinění látku vyráběli tzv. českou cestou, sami ji ve většině případů užívali a dále distribuovali závislým osobám včetně mladších 18 let. Při domovních prohlídkách se kriminalistům podařilo zajistit čtyři kompletní varny a další látky sloužící k výrobě drogy. Trestné činnosti se někteří z obviněných dopouštěli již od poloviny roku 2004. Většina neužívala jen pervitin, ale i marihuanu nebo extázi.

Vazebně je dosud stíháno sedm obviněných mužů a 2. listopadu bylo rozhodnuto o vzetí do vazby 17letého mladistvého. Vzhledem k závažnosti této trestné činnosti a k faktu, že pervitin byl distribuován i mladistvým, hrozí většině obviněných odnětí svobody v rozmezí 2 - 10 let.

Zloděj vykradl telefonní automaty

Ani sváteční den se neobešel bez trestného činu. 28. října ve večerních hodinách se v Janovicích a Staré Vsi neznámý pachatel vloupal do pokladničky telefonních automatů a odcizil kasičky s dosud nezjištěnou hotovostí. Poškozením zařízení způsobil škodu ve výši 6 tisíc Kč.

Srnc srážku s autem nepřežil

Po krátké době se znovu objevil případ srážky automobilu s lesní zvěří. Došlo k němu 27. října pozdě večer mezi obcemi Břidličná a Vajglov. Řidič Fordu srazil srnce, který přebíhal v lesním úseku přes vozovku. Po nárazu zůstal srnec ležet usmrčený na místě střetu. Na autě vznikla škoda za 15 tisíc Kč.

Zloděj motorové pily byl odhalen

V těchto dnech byl na základě úspěšného zákroku šternberských policistů odhalen podezřelý muž, který letos z příručního

skladu budovy na Rýmařovské ulici v Břidličné odcizil motorovou pilu za 10 tisíc Kč. Poškozený podnik tehdy krádež neoznámil a věc byla odhalena na základě lístku z olomoucké zastavárny.

Motocykl odcizili mladí hoši

Rýmařovští policisté objasnili případ krádeže, ke které došlo 17. října v areálu STS v Rýmařově. Dne 3. listopadu bylo zahájeno stíhání dvou mladíků ve věku 16 a 19 let, kteří měli z areálu ukrást malý motocykl zn. Simson Enduro. Chlapci jej odcizili kvůli součástkám. 17letému majiteli způsobili škodu za 7 tisíc Kč.

Plechý ze střechy končily ve sběru

Bruntálský policejní komisař zahájil minulý týden stíhání 19letého mladíka z Rýmařova pro trestný čin krádeže. Je obviněn, že letos v létě opakovaně vnikl dírou v oplocení do objektu firmy na Opavské ulici a odcizil krytinu ze střechy garáží. Jednalo se o 29 kusů hliníkových plechů. Plechy pak prodal ve sběrnách. Firmě způsobil škodu za více než 22 tisíc Kč.

Vandal osekala okrasný strom

Ve středu 9. listopadu bylo zahájeno stíhání 40letého muže z Rýmařova pro trestné činy výtržnictví a poškození cizí věci. Muž měl 4. srpna na Radniční ulici v Rýmařově ořezat nožem a poté sekerou osekát kůru okrasného javoru, čímž způsobil městskému úřadu škodu asi 35 tisíc Kč.

Policie hledá svědky zákeřného útoku

K násilnému incidentu došlo nad ránem 10. listopadu na ulici U Potoka v Rýmařově. Rýmařovští policisté šetří podezření, že muž z Břidličné fyzicky napadl 18letou dívku. K té údajně přistoupil ze zadu, přiložil jí na krk nůž a vyhrožoval jí slovy: „Já tě zabiju kvůli tvé segre.“ Při útoku byl

vyrušen náhodným svědkem. **Věc je nyní v šetření a policie žádá svědka či svědky události, aby kontaktovali linku 158 nebo přímo rýmařovské policisty na tel.: 974 731 751. Za spolupráci děkujeme.**

Odjel vozem za čtvrt milionu

Neznámý pachatel vypálil v době mezi 31. říjnem a 7. listopadem vrata řadové garáže na Slunečné ulici v Břidličné, vloupal se do zaparkovaného vozidla BMW v ceně 260 tisíc Kč a odjel. Po vozidle bylo vyhlášeno celostátní pátrání.

Řídil pod vlivem alkoholu, navíc bez řidičáku

V neděli 13. listopadu krátce před dvaadvacátou hodinou došlo na komunikaci v úseku Malá Štáhle - Rýmařov k dopravní nehodě 31letého řidiče Seatu Toledo. Ten nezvládl v zatáčce řízení, vyjel do protisměru a dostal smyk. Auto přeletělo příkop, odrazilo se a skončilo na střeše. Na vozidle vznikla škoda za 40 tisíc Kč. Řidiči bylo naměřeno 1,88 promile alkoholu. Při nehodě byl lehce zraněn řidič i jeho 32letý bratr. Policisté zjistili, že řidič není držitelem řidičského průkazu k řízení motorových vozidel.

Opilý zranil ženu

Policejní komisař Skupiny kriminální policie a vyšetřování v Bruntále zahájil v neděli 13. listopadu trestní stíhání 21letého mladíka pro trestné činy výtržnictví a ublížení na zdraví. Pod vlivem alkoholu napadl 21. září odpoledne před domem na Větrné ulici v Rýmařově devětačtyřicetiletou ženu, kterou hrubě urážel a potom ji fyzicky napadl. Opakovaně ji udeřil pěstí do břicha a obličeje. Následkem útoku utrpěla žena zhmoždění hlavy, oděrky v obličeji, podvrtnutí krčních obratlů a zhmoždění krajiny břišní. Z následků svého zranění se léčila téměř jeden měsíc.

Zpracovala redakce na základě podkladů tisk. mluvčí PČR Bruntál

Zpravodajství města Břidličné

Zprávy z MěÚ

Na svém zasedání vzala Rada města Břidličné na vědomí informaci radního Ing. Štěpána Kováře o neoprávněném užívání majetku města společností BRVOS, s. r. o. - vodovodního řadu ve Vajglově. Bylo uloženo tajemnici města, aby byla zaslána společnosti BRVOS, s. r. o., Bruntál žádost o úhradu nájmu vodovodního řadu ve Vajglově, a to zpětně za dva roky.

Dále byla vzata na vědomí žádost nájemníků bytového domu Břidličná-Lesy o odstranění závad a schválen postup uvedený ve vyjádření Správy domů, s. r. o., Břidličná k výše uvedené žádosti. Nato navazuje vyjádření rady města, že bere na vědomí protokol Zdravotního ústavu se sídlem v Ostravě, odboru hygienických laboratoří, o výsledku zkoušky na množství ropných látek v pitné vodě v bytovém domě Břidličná-Lesy č. 183. Výhodnocení zjištěné hodnoty odpovídá normě.

Rada města schválila na základě vyhlášeného záměru města pronájem části pozemku v k. ú. Vajglov na zřízení zahrádky panu Josefu Mihálovi z Vajglova, nájemné je stanoveno dle platného usnesení

RM. Dále bylo schváleno několik dalších záměrů města na pronájem pozemků na parcelách v k. ú. Břidličná a Vajglov. Stejně tak byly schváleny záměry města na prodej několika pozemků, jakožto i odkoupení pozemků od několika občanů Břidličné.

Byl schválen pronájem nebytových prostor sestávajících ze dvou místností v Domě služeb na Sokolovské ulici paní Renatě Horníčkové a paní Marcelé Kalužové. Rada souhlasí se stavebními úpravami ve výše uvedených nebytových prostorách, které si nájemkyně provedou na vlastní náklady. Vynaložené náklady nájemkyně na úpravu nebytových prostor nebudou žádným způsobem po skončení nájmu pronajímatelem kompenzovány.

Rada města doporučuje zastupitelstvu ke schválení změnu katastrálních hranic mezi Břidličnou a obcemi Lomnice u Rýmařova, Ryžoviště, Václavov, Valšov a Velká Štáhle dle příloh, které byly vypracovány katastrálním úřadem pro Moravskoslezský kraj se sídlem v Opavě. Dále bylo schváleno, aby technický dozor

investora při realizaci stavby „Rekonstrukce MŠ na 16 byt. jednotek v Břidličné“ prováděl Ing. Karel Kovář.

Rada vzala na vědomí nabídku peněžních ústavů eBanka, oblastní centrum Ostrava, a Hypoteční banka Olomouc na dofinancování chystaných větších akcí - „Rekonstrukce MŠ na 16 bj.“ a „Rekonstrukce ČOV s rozšířením kanalizace v Břidličné“ - a uložila tajemnici oslovit ještě další dva peněžní ústavy, aby poskytl svoje nabídky na výše uvedené akce.

Byla schválena realizace opravy havarijního stavu 7 kusů silničních poklopů na Šternberské ulici v Břidličné. Správa silnic totiž oznámila, že v případě neprovedení opravy nebude komunikace II. třídy v zimních měsících udržována. Byla urychleně zaslána objednávka na opravu silničních poklopů společnosti JAST Strádal a uloženo starostovi v tomto smyslu upravit rozpočet města 4/05 a zbývající část nákladů na opravu přesahující 60 tisíc Kč začlenit do rozpočtu na rok 2006.

Byl schválen v návaznosti na poskytnutí finančních prostředků

z grantu města na kulturní a sportovní akce příspěvek ve výši 2 000 Kč pořadatelům country bálu (Zlomená podkova) ve Společenském domě v Břidličné na úhradu nájmu sálu.

Rada města schválila v návaznosti na usnesení z 12. října provedení nutné údržby pamětní lípy ve Vajglově před zimou, protože hrozí její rozštípnutí. Náklady na bezpečnostní vazbu budou dle dohody s Českým svazem ochránců přírody, zastoupeným panem Petrem Pokorným - SEKOS Jeseník, uhrazeny v roce 2006.

Rada města vzala na vědomí sdělení jednatele společnosti MOS, s. r. o., Břidličná pana Jiřího Linharta o ceně tepelné energie kalkulované na počátku roku 2005 ve výši 332 Kč + 5 % DPH za GJ, která bude o 9 Kč vyšší. Společnost NEVIS Opava, s. r. o., ohlásila zahájení prací na místním rybníku, závady budou odstraněny do 11/2005, tedy mimo vegetační dobu.

Místostarostovi Břidličné bylo radou uloženo, aby na katastrálním území Břidličné zajistil zmapování a následné odstranění všech vraků vozidel.

Opatření v souvislosti s ptací chřipkou

Státní veterinární správa České republiky v Praze vydala s účinností od 22. 10. 2005 **mimořádná veterinární opatření**, a to z důvodu rozšíření vysoce patogenní aviární influenzy (ptačí chřipka) z asijských zemí na území Evropy, k ochraně státního území České republiky.

V tomto opatření zakazuje soustředění drůbeže a ostatních ptáků různých chovatelů na určitém místě, zejména trhy s drůbeží a ostatními ptáky, výstavy, přehlídky, výkonnostní zkoušky a chovatelské soutěže.

Dále **pozastavuje platnost vydaných veterinárních podmínek** pro konání svodů drůbeže a ostatních ptáků vydaných Státní veterinární správou ČR pro svody s mezinárodní účastí. To platí i pro rozhodnutí vydaná místně příslušnými krajskými veterinárními správami a Městskou veterinární správou

v Praze. Platí po celé ČR.

Rovněž se v tomto opatření **zakazuje pořádání soutěží poštovních holubů** s mezinárodní účastí na území České republiky a **účast poštovních holubů chovatelů z České republiky na soutěžích v zahraničí**.

Na základě tohoto opatření si dovolujeme svým spoluobčanům připomenout podmínky chovu zvířat, které nás zavazují dodržovat určitá pravidla vyplývající z Obecně závazné vyhlášky města Břidličné č. 9 z roku 1995, která je stále v platnosti. Pro nastalou situaci je pro nás ve vyhlášce nejpodstatnější oddíl III. Základní povinnosti chovatelů zvířat, čl. 6, odst. (1) a (3):

(1) Chovatel zvířat je povinen:

a) důsledně dbát na dodržování hygienických požadavků, na čistotu území města a integrovaných obcí a na ochranu zdraví a bezpečnosti spoluobčanů, o chovaná zvířata musí pečovat

tak, aby tato negativně neovlivňovala životní prostředí či občanské soužití;

b) soustavně provádět deratizaci (likvidaci hloďavců) a dezinfekci (likvidaci hmyzu) v chovatelských zařízeních, skladech krmmiv a dalších pomocných objektech pro chov;

c) neprodleně hlásit podezření vzniku nakažlivých nemocí zvířat a každé hromadné uhynutí zvířat veterinárnímu lékaři, popřípadě Okresní veterinární správě, a zajistit provedení jim stanovených opatření;

d) zajistit likvidaci a hradit náklady spojené s likvidací uhynulého zvířete v asanačním ústavu (kafilerii).

(3) Volně vypuštění zvířat (tím je míněna i drůbež) na veřejná prostranství a komunikace **není přípustné**, s výjimkou míst k tomu určených a přesně vymezených.

Jan Bubela, místostarosta města Břidličné

Mariášový turnaj

Koncem října se v hospůdce „U čarodějnice“ ve Vajglově uskutečnil druhý ročník mariášového turnaje. Již od brzkého rána se sjížděli účastníci tohoto turnaje a jejich kibicové z blízkých i vzdálenějších míst, například z Rýmařova, Ryžoviště, Břidličné, ale i z Litovle nebo Uničova. Začínalo se v 9.30 a dohrávalo po 16. hodině. Vítěz dostal pěknou cenu v podobě selete a nějakou cenu obdrželo vlastně všech 34 účastníků.

Musíme s poděkováním zmínit tyto sponzory, kteří věnovali ceny pro všechny, a sice: Pivovar Starobrnno - Brno, Gambinus Plzeň, OÚ Ryžoviště, MAJA Ryžoviště, AVON Velká Štáhle, Večerka Břidličná a MěÚ Břidličná.

Ještě připojujeme malé pozvání na chystaný vánoční turnaj v mariáši, který plánují pořadatelé v době vánočních svátků, bližší podrobnosti včas oznámíme.

Pozvánka na výstavu fotografií a country bál v Břidličné

Ve dnech 22. - 26. listopadu proběhne výstava fotografií několika známých i méně známých fotografů z Břidličné. V úterý 22. listopadu se v 16.00 uskuteční slavnostní zahájení. Dopolední hodiny budou určeny pro ZŠ a odpoledne od 14.00 pro zájemce z řad

veřejnosti. Přijďte se podívat, nebudete zklamáni. Chtěli bychom podobně výstavy pořádat častěji a zapojit ještě další adepty a příznivce této ušlechtilé zábavy a koníčka.

V sobotu 19. listopadu zveme všechny příznivce country muziky na bál, který pořádá

místní T. O. Zlomená podkova v sále Společenského domu v Břidličné. Začíná se už v 19.00, k tanci a poslechu hrají skupiny Zlomeňáci a Wolné sdružení. Bude připravena bohatá tombola a na závěr ohňostroj - nechte se překvapit.

Chrámový sbor Břidličná na festivalech

Chrámový sbor Břidličná koncertoval v tomto roce nejen v Břidličné, ale i v Lomnici, Václavově, Bruntále, Horním

Benešově, Havířově a Miloticích. Ze svého repertoáru uvedl nejen duchovní skladby starých a současných mistrů, ale i spirituály,

kteřé byly vysloveně požadavkem na koncertě v Havířově.

Velkým povzbuzením a motivací byly pozvánky na čtyři festivaly. Sbor se mohl zúčastnit pouze tří, protože festival ve Vrbně pod Pradědem byl ve stejném termínu jako v Ústí nad Orlicí, kde byl sbor již přihlášen. Prvním v pořadí byl Festival chrámové hudby na Uhlířském vrchu v Bruntále, jehož 1. ročník se konal 28. září 2005. Druhým byl již zmíněný Festival duchovní hudby v Ústí nad Orlicí a jeho 10. ročník se konal 8. října 2005. Z přihlášených bylo na základě zasláné zvukové nahrávky vybráno šest sborů a každý z nich měl vedle volného výběru skladeb jednu povinnou,

a to gregoriánský chorál. 23. října 2005 se v rámci VII. ročníku Mezinárodního festivalu duchovní hudby v Opavě představil sbor v Opavě-Kylešovicích. Sbor zpíval nejprve na bohoslužbě a po ní následoval krátký koncert v zaplněném krásném moderním kostele, kde se sboru dostalo stejně jako na festivalech v Bruntále a v Ústí nad Orlicí vřelého přijetí, čehož si členové nesmírně vážili. Ze všech zúčastněných sborů na festivalech byla cítit radost ze zpívání a z toho, že ji mohou předat posluchačům. Do konce tohoto roku čeká náš sbor již jen jeden koncert, a to tradiční vánoční v Břidličné.

Text a foto: Bernardina Meredová

Uspávání broučků

Poslední říjnový den jste se mohli stát účastníky již druhého ročníku zábavného odpoledne pro děti a rodiče, nazvaného „Uspávání broučků“. Organizátorem akce byla Základní škola Břidličná pod záštitou Městského úřadu Břidličná.

Hlavním cílem zábavného odpoledne bylo nejen pobavit děti a jejich rodiče, ale navíc je nenásilnou formou seznámit se zákonitostmi přírody a jejím řádem a tak přispět k rozvoji zdravého životního stylu. Na účastníky, kterým se podařilo úspěšně absolvovat všechny soutěžní disciplíny, zaměřené na sport, ale i na vědomosti a dovednosti, čekaly hodnotné ceny od hlavních sponzorů - ČS Olomouc, VZP Bruntál, Modrá pyramida

Bruntál, Kooperativa Bruntál a Oskar Olomouc. Ve druhém ročníku se objevila i zcela nová soutěž o nejkrásnější masku broučka. Ačkoliv nebylo příliš mnoho nominací, kvalita masek byla výborná a porota měla těžkou práci.

Vyvrcholením celé akce byl velký lampiónový průvod. V chladném večeru jsme napočítali více než 100 lampiónů, se kterými děti vyprovodily broučky k městskému úřadu, kde v krabíčkách přezimují. K zimnímu spánku jim žáci popřáli v malém kulturním pásmu, které si připravili pod vedením svých pedagogů. Vzhledem k velmi kladnému ohlasu účastníků i přihlížejících spoluobčanů věříme, že se nám tu zrodila nová pěkná tradice. A pokud je vám líto, že jste se ak-

ce nezúčastnili, nezuofejte. Už za šest měsíců se uskuteční jarní „Probouzení broučků“, na které vás srdečně zveme.

Zvláštní poděkování patří organizátorům, vedení základní školy, MěÚ a sponzorům.

Text a foto: Květa Děrdová

Základní škola v Břidličné - třikrát výborně

Dne 1. listopadu získali mladší i starší žáci dva tituly „Přeborníka okresu“ ve stolním tenise. Celkem devět družstev z celého bývalého okresu se sešlo v herně stolního tenisu ve Vrbně pod Pradědem. Hráči z Břidličné vyhráli vše, co se dalo. Po ukončení turnaje byli

všichni přijati ředitelkou školy Mgr. Ivanou Václavíkovou, která nešetřila slovy chvály a poděkovala hráčům za vzornou reprezentaci školy s přáním dalších úspěchů v krajském kole. Vyhodnotila současně výbornou práci bývalých hráčů stolního tenisu okolo dr.

Miroslava Glacnera, kteří se základem školy v tomto sportu věnují. Současně poděkovala bývalému vynikajícímu stolnímu tenistovi a pedagogu školy Mgr. Zádovi Zavadilovi, který již třetím rokem žáky trénuje.

Dne 2. listopadu odjízďeli naši žáci na krajské kolo ve florba-

lu. I zde dosáhli vynikajícího úspěchu, když jen těsně prohráli s celkovým vítězem turnaje a obsadili druhé místo. I tyto hráče ředitelka školy přivítala a poděkovala jim i jejich trenéru Ing. Mirku Glacnerovi za dobrou reprezentaci školy.

Radoslav Měřínský

Fota: archiv ZŠ Břidličná

sport

Břidličeňští florbalisté druzí na krajské olympiádě

V úterý 1. listopadu 2005 proběhla v Kopřivnici krajská olympiáda ve florbalu. Okres Bruntál reprezentovaly Gymnázium Krnov, ZŠ Horní Benešov a ZŠ Břidličná s jedním družstvem. Školu v Břidličné reprezentovali pánové Gregovský, Kučera, Kršek a Novosedlák. A dosáhli historického úspěchu a celkově se umístili na **2. místě**, a to jen proto, že ve finále prohráli s Karvinou 2:3 (!). V základní skupině a v semifinále dokázali porazit mužstva Opavy, Ostravy a Nového Jičína. Vítězný pohár je vystaven na chodbě školy.

V pondělí 14. listopadu se florbalisté Břidličné zúčastní 1. kola okresní florbalové ligy v Horním Benešově.

-zr-

Zleva Petr Kršek a Pavel Kučera, kteří vstřelili nejdůležitější góly turnaje.

Kuželky

Zprávy z oddílů kuželek začínáme výsledky prvního mužstva v severomoravské divizi. Sahrálo dva zápasy na domácí kuželně, oba vítězně a se stejným výsledkem 5 : 3. V obou zářil Honza Doseděl jako nejlepší a mužstvo se konečně dostalo do první poloviny tabulky, kam určitě patří. Bohužel v dalším zápase si zajelo do Prostějova pro těsnou porážku o pouhých dvacet kolků.

V přeboru Olomouckého kraje naopak žádná radost z výsledků druhého mužstva nebyla. Oba

zápasy venku, jak v Jeseníku, tak ve Světlé Hoře, stejným výsledkem prohráli a klesli z přední pozice na pátou příčku tabulky. Ani doma se jim nedařilo a po slibném začátku tří výher za sebou přišel jeden velký výpadek a soupeři se podařilo zápas zcela otočit ve svůj prospěch.

V sedmém kole meziokresního přeboru svedl los obě domácí mužstva proti sobě a podle očekávání zvítězilo mužstvo „D“ vysoko 10 : 0. Další tři kola ve výsledcích:

Sokol Chvalíkovice „C“ - Břidličná „C“	4 : 6
Břidličná „C“ - Světlá Hora „D“	10 : 0
TJ Olympia Bruntál - Břidličná „C“	2 : 8
Břidličná „D“ - Minerva Opava „E“	10 : 0
Břidličná „D“ - Horní Benešov „E“	8 : 2
Břidličná „D“ - Světlá Hora „C“	10 : 0

Šest zápasů, šest vítězství, to je určitě úspěch, jen tak dál. „D“ mužstvo si těmito výsledky upevnilo vedoucí pozici a jeho nejlepší hráč Pavel Vládek st. drží pěknou pátou příčku v pořadí jednotlivců.

Turisté z Břidličné

Téměř každý víkend se místní turisté vydávají do přírody, na túry nebo kratší či delší vycházky a využívají letošního krásného podzimního počasí jak se říká plnými doušky. Zmíníme se o poslední vycházce v počtu pouze sedmi turistů.

Za barevným podzimem jsme se vydali do okolí Huzové. Tato osada je uváděna již roku

1141 jako nejstarší na Rýmařovsku a v roce 1317 byla povýšena na město. Farní kostel sv. Jiljí byl po požáru v roce 1787 upraven do barokního stylu, pod zdí je socha sv. Josefa z poloviny 19. stol. a u kostela kamenný kříž z roku 1827. Na návsi je na vysokém sloupu pozdně barokní plastika Immaculaty, datovaná roku 1700, u cesty směr na Paseku je

sloup P. Marie z roku 1710.

Pokračovali jsme po modré značce směr Křížov, dále až k vyschlému korytu Tepličky a lesní cestou podél říčky Údolí až k rekreační osadě Pasecký Žleb, založené v roce 1800. Úzkou silničkou jsme v prudkých zatáčkách za minimálního provozu dorazili zpět do Huzové.

Zpravodajství připravil Daniel Mach

V Karlově Studánce se vůbec poprvé volila Miss Praděd 2005

Poslední víkendové dny v měsíci říjnu se v Karlově Studánce nesly ve znamení krásy. Právě zde, v lázeňském domě Libuše, se 29. října konalo historicky první finále volby Miss Praděd pro rok 2005. Soutěže se zúčastnilo dvanáct finalistek, které postoupily ze soutěžních předkol. Nutno podotknout, že i náš okres měl svá dvě želízka v ohni a těmi byly sedmnáctiletá Julie Sýkorová a jednadvacetiletá Lenka Olbertová.

Moderování slavnostního večera se ujala dvojice Jana Festová a imitátor Petr Martinák. K soutěži miss patří neodmyslitelně také porota, ve které zasedli mimo jiné Ladislav Šustr (místopředseda rozpočtového výboru poslanecké sněmovny), Václav Fischer, Monika Žídková - Miss ČR 1995 a Miss Europe 1995, producent Jiří Pomeje či zpěvačka Gabriela Partyšová.

Do prvního kola soutěže nazvané Léto pevnosti Sovince 2005 se přihlásilo více jak 100 dívek z celé České i Slovenské republiky. Pro další ročník soutěže Pevnost Sovinec pořadatelé zajistili i spolupráci s polským regionem.

Dívky prošly užším výběrem a ty nejlepší se následně utkaly ve čtyřech soutěžních disciplínách. V první disciplíně Sličná průvodkyně prezentovaly historii hradu Sovince, od něhož také pochází název celé soutěže. V druhé disciplíně Magický příběh aneb Krásná čarodějka si každá z dívek připravila krátký smyšlený příběh o magické historii Petrových kamenů a prezentovala jej ve stylovém kostýmu čarodějky přímo na Petrových kamenech. Třetí soutěžní disciplína byla ryze sportovní s názvem Veslo na Slezské Hartě, kdy ve vodním slalomu soutěžily dívky o nejlepší styl

a čas. Při poslední, čtvrté soutěžní disciplíně Sestřička byly dívky krátkodobě „zaměstnány“ Státními léčebnými láznemi Karlova Studánka, s. p., jako rehabilitační pracovnice.

Ve finále, kdy už šlo opravdu do tuhého, dívky na pódiu rozmlouvaly s moderátory, následovala volná disciplína a módní přehlídka výtvarníků Vandenberg a Hapela. Adeptky miss představily kolekce svatebních šatů a nechyběla ani nezbytná proměna v plavkách. Po všech nelehkých úkolech, soutěžních otázkách a velkém soustředění přišel na řadu ortel nejpovolanějších - odborné poroty.

Ta rozhodla, že druhou vicemiss se stala Monika Bílková z Němčiček u Brna. Šerpu jí předal starosta města Rýmařova Petr Klouda. Titul první vicemiss získala Eva Machů z Brna a titul historicky první Miss Praděd a korunku nejcennější vybojovala Lenka Olbertová z Bruntálu. Odbornou porotu během soutěže tvořili i diváci hlasující po internetu, kteří zvolili Miss sympatie celkovou vítězku Lenku Olbertovou. Volila se také Miss Mostecko, kterou zvolili čtenáři týdeníku Homér, jenž byl jedním z mediálních partnerů, a tou se stala Petra Schmeidlerová z Brna.

V programu vystoupil Jiří Korn se skupinou 4TET, italský interpret Davide Mattioli, Rebeka, taneční klub Orel-Telnice a taneční breakdance.

Po vyhlášení a dekorování vítězek soutěže proběhl raut a korunovační ples v hotelu Avalanche v Dolní Moravici s účastí celé řady umělců, s barmanskou ohnivou show a dalšími vystoupeními. V průběhu večera proběhla také dražba korunky Miss Praděd 2005, jejíž výtěžek byl věnován Nadačnímu fondu Niké, který zprostředkuje nákup speciálních lůžek pro děti na dětském oddělení Fakultní nemocnice v Brně.

Na závěr je nutné pozvednout ty, kteří celý tento program uspořádali. Akce se uskutečnila pod záštitou hejtmána Olomouckého kraje Ivana Kosatíka a za podpory hlavních pořadatelů, zejména hotelového komplexu Avalanche v Dolní Moravici, Hamříkovy stáje, Lázní Karlova Studánka a společnosti První Sovinecká, a. s.

Fota a text Miroslav Dulaj

Zámecké náměstí v Bruntále ukrývá poselství budoucím

Součástí slavnostního otevření Zámeckého náměstí v Bruntále, které se uskutečnilo ve středu 16. listopadu v 15.00, byl jeden zvláštní akt - do země byla uložena schránka s poselstvím budoucím generacím.

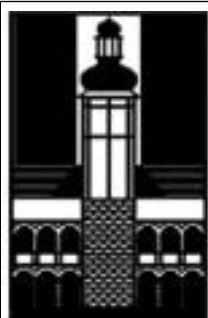
Obsah schránky bude našim následovníkům ve vzdálenější budoucnosti sdělovat, jak kdysi vypadalo město Bruntál, jak a jací v něm žili lidé, jak uvažovali, plánovali, komunikovali, co používali. Tomu také odpovídá obsah

schránky, která má podobu měděného tubusu: dovnitř bylo uloženo starostou napsané poselství budoucím zalité do folie, dále usnesení z posledních jednání rady a zastupitelstva města, aktuální vydání městských novin Náš domov s kulturním měsíčníkem, lístek z městské hromadné dopravy, drobné peníze a další věci denní potřeby.

Poselství budoucím však má také elektronickou podobu, do tubusu bylo uloženo CD s fo-

tografiemi Bruntálu i samotné rekonstrukce Zámeckého náměstí, současnou podobou webových stránek města se všemi významnými odkazy. DVD pak obsahuje filmový dokument Voda-strom-kámen, který zachycuje současný stav přírody v Bruntále a v nejbližším okolí. Tubus byl uložen do země, zalit betonem a zasypán hlínou, aby se jeho obsah nestal kořistí nenechavců. Místo bude následně zatravněno.

Jiří Ondrášek

MUZEUM V BRUNTÁLE vyhlašuje soutěž „O nejhezčí vánoční ozdobu“

Soutěž je určena všem zájemcům bez rozdílu věku. Je možno použít libovolný materiál i techniku - malování, pečení, keramika, paličkování, háčkování, sláma apod. Zúčastnit se mohou jednotlivci i kolektivy.

Uzávěrka soutěže je 4. prosince 2005. Své výrobky odevzdají soutěžící na vrátnici bruntálského zámku.

Vyhlášení výsledků a předání cen proběhne v sobotu 10. prosince 2005 v 13.30 v zámeckém sklepě v rámci Vánoc na zámku. Všechny soutěžní ozdoby budou od 10. 12. 2005 do 5. 1. 2006 vystaveny v zámecké kapli.

Z historie

Plodná léta zralého mistra Handkeho

Do třicátých let se Handke zvolna zapisoval do povědomí objednatelů a znatelně rozšiřoval svůj rádius, nesporně jej ovlivnili i seznámení s úžasným barokním malířem Petrem Brandlem z Čech a zažíval též řadu osobních radostí. Nyní již byl člověkem nikoli neznámým a již se nemusel obávat o živobytí své rodiny. Pokud umíme dobře číst, pak mezi „zakázkami“ a vcelku chladnou kalkulací problemské nejednou Handke-člověk plný pochopení, který je ochoten vzít na sebe i těžký úděl a postarat se o sirotky přátel. Nyní nastává doba, kdy vytvořil svá nejlepší díla, jež kupodivu někdy vyzvaly nepřijemné mrzutosti, ale též chlad kamenných zdí chrámů.

„V roce 1730 jsem od pana P. Izaiáše získal v Uničově zakázku na fresku v mariánské kapli. Dostal jsem stravu se 2 tovaryši, s Janem Drechslerem a Janem Františkem Hoffmannem z Kladska, veselým pomocníkem. (Hoffmann byl jedním z mála českých malířů severomoravského baroka, cyklus tří jeho obrazů Svatých učitelů bychom rádi nechali restaurovat, dá-li Bůh a nevyzpytatelný Moravskoslezský kraj grant.) V roce 1730 jsem odcestoval do Hradce Králové a na doporučení pana P. Jana Seidla, tehdejšího provinciála, jsem tu vymaloval jezuitský kostel. Rektorem byl tehdy Čech Jan Vorel. Za tyto malby bylo smlouveno 1100 zl. a strava se 2 tovaryši a 2 učni. Z Hradce Králové jsem odcestoval do Hrochova Týnce, kde jsem maloval křížovou cestu a dvě kaple. Smlouveno za to bylo 400 zl. Další léto jsem maloval velkou kapli, smlouveno 200 zl. Inspektory byli pan Zikmund Bartodějský a P. Martin z kláštera Hradisko. V královéhradeckém kostele mně při malbě pomáhali Jan Drechsler a František Hoffmann. František Hoffmann potom v klášteře na Hradisku (Olomouc) maloval na fronton (nadokenní štít) archanděla Michaela a proti klášteru 3 děti s korunou.

V roce 1731 jsem na svatořečení sv. Jana Nepomuckého pro zdejší dóm namaloval slavo-bránu (stavěly se ze dřeva před chrámy mnohdy se složitým komplexem dalších staveb při významných oslavách, po jejich ukončení pak byly opět rozebrány). S Jeho Milostí veleváženým panem baronem Glandorfem bylo za to smlouveno 300 zl. V roce 1731 jsem na Svatém Kopečku opravil fresky pod kopulí a ve 4 rozích nově namaloval 4 svěťadily (Evropa, Asie, Amerika, Afrika, ostatní zatím obecně neznámé, nejspíše byly vyjádřeny symbolickými ženami). Potom jsem namaloval nový obraz na oltář sv. Augustina. Všechno to bylo malováno za důstojného pána P. Augustina Grubera.

V roce 1732 jsem se dvěma učni odcestoval do Vratislavi a u otců jezuitů v nové univerzitní budově freskou vymaloval auditorium. Smlouveno za to bylo 1200 zl. Důstojný pan P. Jan Wenzl byl tehdy rektorem (nejvyšší hodnostář vysoké školy) a P. Hertzig kancléřem (nejvyšší úředník vysoké školy). V roce 1733 jsem znovu odcestoval do Vratislavi a vymaloval tam mariánskou oratoř. Jeho Důstojnost P. Grim byl tehdy představeným. Smlouveno za to bylo 600 zl. Téhož léta

jsem odjel do Hlohova a vymaloval tam ctihodným otcům jezuitům refektář, nahoře freskou, dole podobiznami císařů Ferdinanda a Leopolda. S Jeho Důstojností P. Františkem Kölschem za to bylo smlouveno 400 zl.

V roce 1734 dal důstojný pan Jan Glätzl, probošt (představený kapituly, sboru kanovníků, kněží vykonávajících slavnostní obřadní funkce v určitém kostele, nebo člen sboru k pomoci biskupovi ve správě diecéze) ve Šternberku, malovat Boží hrob. Při této příležitosti jsem oznámil, že jsem

Ošetřování sv. Šebestiána (1766) - olej, malován pro kostel v Horním Městě

v roce 1716 slíbil do kostela Nejsvětější Trojice oltářní obraz jako votivní dar. Pan probošt nechal ihned tento oltář zhotovit a mramorovat (barokní umělý mramor) sochařem Filipem Sattlerem. V roce 1735 jsem na žádost důstojného pána, pana Jana Seidla S. J., tehdy probošta v profesním domě v Praze, v nově v koleji vymaloval freskou tanní auditorium. Jeho Důstojnost pan P. Jan Ringelhan byl v této době kancléřem. Za strop s ním bylo smlouveno 1000 zl., zlato se mělo neobyčejně blýskat. Toto dílo bylo však dokončeno až za pana P. Liebiga, a to s velkými mrzutostmi. Za pana P. Liebiga se malovala i zdobená okna a vedle katedry (biskupský či opatský trůn) 2 perspektivy (iluzivní rozšíření prostoru perspektivní malbou). Katedru dělal zdejší sochař Jan Filip Sattler, já jsem na ni namaloval velký mariánský obraz. Za tyto malby, včetně oken a stěn, jsem dostal 1000 zl. Zlato jsem musel udělat tak, aby se blýskalo. Pokud tato práce trvala, neměl jsem s panem P. Liebigem nic než mrzutosti a nepřijemnosti. Měl nepřijemné chování, které jinak u jezuitů nebývá zvykem.

V roce 1736 jsem na příkaz Jeho Milosti důstojného pána, pana z Mayerswaldu, toho času dóm-

ského děkana, namaloval fresku v dómské kapli sv. Stanislava (dóm - hlavní či biskupský chrám sv. Václava v Olomouci). Bylo za to smlouveno 200 zl. Téhož roku jsem na žádost Jeho Milosti, důstojného pána, pana Norberta Umlaufa, opata hradištského kláštera, namaloval do nové kaple sv. Štěpána velký oltářní obraz. Dostal jsem za to 300 zl. V roce 1736 jsem ve Šternberku namaloval fresku v letohrádku, který dal v zahradě postavit pan probošt Patricius Meixner. Návrh podle Šalamounovy velepísně vypracoval pan P. Antonín Hanel. Maloval jsem jej v zimě se dvěma tovaryši. Měli jsme se tehdy dobře, pan Ignác byl vrchním kuchařem. Pan Filip Sattler provedl šukatérské práce. Do Náměště na Hané jsem namaloval oltářní obraz znázorňující sv. Josefa, umírajícího v přítomnosti Ježíše a Panny Marie. V roce 1733 jsem do velkého refektáře na Svatém Kopečku namaloval 12 velkých obrazů různých světců premonstrátského řádu a 3 jiné nade dveře. Smlouveno za to bylo 300 zl. Tyto malby objednal pan opat Norbert Umlauf a zaplatil převor pan Augustin Gruber. Návrhy zaplatil pan P. Ignác, každý kus za 9 zl. Přišli do Šebetova. V roce 1734 jsem za 400 zl. namaloval na Svatém Kopečku fresky na schodišti s obrazy po stranách a sakristii s horní chodbou. Za odměnu mně pan opat věnoval karlovarskou pušku.

16. února 1735 zemřel můj otec Kryštof Handke, švec ve Staré Vsi, a byl pohřben na hřbitov v Rýmařově. Za tři čtvrtě roku byl opět vykopán a uložen do hrobky v rondelu (v kapli V Lípkách). Bůh mu dopřej věčný klid.

V roce 1737 jsem na žádost Jeho Milosti, důstojného pána, pana Norberta Umlaufa vymaloval s jedním tovaryšem velkou jídelnu vedle sálu olejovými barvami, dále pokoj komorníka a pokoj pana opata, potom archiv a poslední z pokojů. Nato jsem freskou vymaloval kapli pana opata. V jídelně jsem namaloval v životní velikosti nejvýznamnější opaty. Hotov jsem s tím byl v roce 1739. Za tyto malby jsem dostal 2400 zl. Téhož léta vymaloval pan Gran (Daniel 1694-1757) rondel (stavba oválného či kruhového půdorysu).

20. května 1738 zemřel pan Filip Sattler. Bůh mu dopřej věčný klid a světlo ať mu věčně svítí.

V roce 1739 ke mně vstoupil do učení Josef, syn zemřelého pana Filipa Sattlera. V tomto roce jsem maloval v auditoriu comicu (divadlo), dozor měl pan P. Mineti. Smlouveno za to bylo 400 zl.

V roce 1740 jsem na žádost Jeho Důstojnosti pana kancléře P. Gilla vymaloval freskou v auditoriu chór (tribuna, „balkón“) se třemi kupolemi. Návrh jsem zhotovil sám, štafířské práce (předběžné úpravy, vyzdobení) provedli tovaryši. Tehdy byl u mne zaměstnán Josef Pilz. Smlouveno za to bylo 500 zl. V roce 1740 jsem na žádost Jeho Milosti, důstojného pána, pana preláta Anselma Furniera vymaloval v kartuziánském klášteře freskou novou kapli vedle křížové chodby i s oltářním obrazem a dvěma obrazy postranními. Oltář zhotovil sochař Jan Richter, pan Jan Drechsler ho pozlatil. “ Mgr. Jiří Karel (Citováno z autobiografie J. K. Handkeho)

Redakce s autory se omlouvá za tiskovou chybu v závěru článku Slavná neslavná bitva (Rýmařovský horizont 18/05, str. 19). Věta začínající „Na totálně zchudlém

...“ má znít: „V totálně zchudlém a zpustošeném Rýmařově tehdy žilo asi 600 obyvatel, přibližně polovina stavu před válkou.“

Jen k vysvětlení - na celém pan-

ství žilo před válkou asi přes 4000 poddaných a svobodníků a jejich počet po válce se asi rovněž obdobně zmenšil, ale počty nejsou známe. Přes všechny

hrůzy patřilo Rýmařovsko k méně postiženým, na jiných místech zvláště v Čechách klesl počet obyvatel až na jednu pětinu.

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Ze všeho, co je věčné, láska je nejkratší. *Molière*

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - listopad - prosinec 2005

19. 11.	14.00	SVČ	Cvičení s míčem - malým i velkým
24. 11.	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZvŠ
25. 11.	8.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
28. 11.	18.00	SVČ	Koncert DO Talianka - pro veřejnost
18., 25. 11.	20.30	SVČ	Taneční kurz pro dospělé
2. 12.	20.30	SVČ	Taneční lekce pro dospělé
6. 12.	19.30	kino	Lovu zdar! - divadelní představení
9. 12.	20.30	SVČ	Taneční lekce pro dospělé - závěr
10. 12.	10.00	SVČ	Velká cena okresu Bruntál žáků v šachu
12. 12.	16.30	SVČ	Mikulášský turnaj ve stolním tenisu žáků a dorostenců
15. 12.	13.30	těl. Národ. ul.	Vánoční laťka
15. 12.	19.30	ZUŠ	Koncertní večer vánoční
16. 12.	9.15 a 10.45	kino	Čertův švagr - pořad pro MŠ + 1. st. ZŠ
16. 12.	10.00	SVČ	Vánoční koncert - 2. st. ZŠ
16. 12.	13.00	SVČ	Vánoce v Klubu SVČ
16. 12.	19.30	SVČ	Závěrečná taneční kolona SŠ, hraje Dynamik
17. 12.	9.00	SVČ	Vánoční výprava do lesa
19. 12.	18.00	SVČ	Talianka - vánoční koncert pro veřejnost
23. 12.	9.30 - 12.30	SVČ	Vánoční dílna pro děti - výroba vánočních dárků a ozdob
26. 12.	14.00	SVČ	Střelba celá rodina - soutěž tříčlenných rodinných družstev ve střelbě ze vzduchovky

Středisko volného času Rýmařov zve milovníky divadla na situační komedii Dany Bartůňkové o ukradeném dědictví

Lovu zdar!

Levoboček Felix je svým nezdravým bratrem ožizen o panství po otci. Se svým synem se proto snaží zmocnit otcovy závěti a bratra přelstít. Připravená lest se jim však na lovu v horské chatě vymkne z rukou a vyvrcholí překerní situací ....

V hlavních rolích:

Jaroslava Obermaierová a Vladimír Kratina

Představení pražských herců se bude konat
6. prosince v 19.30
v sále kina

vstupné: 125 Kč, 155 Kč, 185 Kč
předprodej:

Infoservis při Městském muzeu, nám. Míru 6

AQUACENTRUM SLUNCE

na Jesenické ulici

Otevřeno každý den

od pondělí do pátku 14.00 - 21.00;
soboty a neděle včetně svátků 10.00 - 21.00

Podrobné informace

na www.hotelslunce.jeseniky.com

Známa i neznámá výročí

19. 11. Světový den prevence týrání a zneužívání dětí, vyhlášen Nadací ženského světového summitu, která se zabývá ochranou ženských a dětských práv, v ČR se připomíná od roku 2001
19. 11. 1580 zemř. Jiří Melantrich z Aventina, nakladatel (nar. 1511) - 425. výročí úmrtí
20. 11. Světový den dětí, slaví se jako připomínka přijetí Deklarace práv dítěte Valným shromážděním OSN 20. listopadu 1959 a schválení Charty práv dítěte 21. listopadu 1989
20. 11. 1910 zemř. Lev Nikolajevič Tolstoj, ruský spisovatel (nar. 9. 9. 1828) - 95. výročí úmrtí
20. 11. 1850 nar. Charlotta Garrigue-Masaryková, manželka prvního prezidenta T. G. Masaryka (zemř. 13. 5. 1923) - 155. výročí narození
21. 11. 1870 zemř. Karel Jaromír Erben, spisovatel (nar. 7. 11. 1811) - 135. výročí úmrtí
22. 11. 1635 zemř. Václav Vratislav z Mitrovic, spisovatel a cestovatel (nar. 1576) - 370. výročí úmrtí
25. 11. Mezinárodní den proti násilí na ženách, vyhlásila OSN v roce 1981 jako vzpomínku na zavraždění tří sester Mirabelových - bojovnic za práva žen - režimem dominikánského diktátora Rafaela Trujilla
25. 11. 1895 nar. Ludvík Svoboda, bývalý prezident Československa (zemř. 20. 9. 1979) - 110. výročí narození
26. 11. 1855 zemř. Adam Mickiewicz, polský spisovatel (nar. 24. 12. 1798) - 150. výročí úmrtí
26. 11. 1775 začalo pravidelné měření teplot a zapisování počasí v pražském Klementinu (někdy se uvádí, že započalo už v lednu 1775) - 230. výr.
27. 11. 1895 zemř. Alexandre Dumas ml., francouzský spisovatel (nar. 27. 7. 1824) - 110. výročí úmrtí
28. 11. 1695 zemř. Jan Sladký Kozina, jeden z vůdců povstání Chodů proti W. M. Lamingerovi (Lomikarovi), byl popraven v Plzni (nar. 10. 9. 1652) - 310. výročí úmrtí
28. 11. 1970 zemř. Jan Drda, spisovatel (nar. 4. 4. 1915) - 35. výročí úmrtí
29. 11. 1780 zemř. Marie Terezie, česká a rakouská královna, římskoněmecká císařovna (nar. 13. 5. 1717) - 225. výročí úmrtí
30. 11. 1835 nar. Mark Twain, vl. jm. Samuel Langhorne Clemens, americký spisovatel (zemř. 21. 4. 1910) - 170. výročí narození
30. 11. 1900 zemř. Oscar Wilde, anglický spisovatel irského původu (nar. 16. 10. 1854) - 105. výročí úmrtí
1. 12. Světový den boje proti AIDS - vyhlášen Světovou zdravotnickou organizací z podnětu mezinárodní konference o AIDS, která se konala v lednu 1988 v Londýně. Slaví se od roku 1988. Symbol solidarity s lidmi postiženými touto chorobou představuje Červená stužka (Red ribbon). Poprvé se stužky objevily při založení organizace Red Ribbon International na koncertě, který pořádal Freddie Mercury roku 1992 na stadionu ve Wembley
1. 12. 1935 nar. Woody Allen, vl. jm. Allen Stewart Königsberg, americký filmový režisér, scenárista, herec a prozaik - 70. výročí narození
3. 12. Mezinárodní den zdravotně postižených, vyhlásilo VS OSN, slaví se od roku 1993
4. 12. 1875 nar. Rainer Maria Rilke, rakouský spisovatel (zemř. 29. 12. 1926) - 130. výročí narození
5. 12. 1870 nar. Vítězslav Novák, skladatel (zemř. 18. 7. 1949) - 135. výr. nar.
5. 12. 1870 zemř. Alexandre Dumas st., francouzský spisovatel (nar. 24. 7. 1802) - 135. výročí úmrtí
7. 12. Mezinárodní den civilního letectví, slaví se od roku 1994 při příležitosti 50. výročí založení Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)
8. 12. 1890 nar. Bohuslav Martinů, skladatel (zemř. 28. 8. 1959) - 115. výr. nar.

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost - listopad

Pondělí	zavřeno
Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.
Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.
Sobota	14.00 - 19.00 hod.
Neděle	13.00 - 19.00 hod.

Slava vstupného - prodej do 15.30 !!!

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

17. listopad - den boje za svobodu a demokracii

Ve čtvrtek 17. listopadu jsme si připomenuli významný státní svátek - Den boje studentů za svobodu a demokracii. Sedmáctý listopad je v české historii spojen především se studentstvem, konkrétně s manifestacemi, při nichž na sebe mládež vzala roli nositele svědomí národa. Podzim 1939 znamenal první masovější náznak odporu proti nacistické okupaci českých zemí. I přes varování a výhrůžky se 28. 10. 1939 uskutečnily v Praze demonstrace v rámci připomenutí vzniku Československé republiky. Bezpečnostní složky okupantů však demonstrace násilně

rozehnaly a při zásahu smrtelně postřelily studenta medicíny Jana Opletala. Jeho pohřeb se konal 15. 11. 1939 a stovky lidí - zejména studentů - vyšly znovu do ulic. Německé vojenské jednotky opět demonstrace násilně potlačily a desítky demonstrantů zatkl gestapo. Napětí vyvrcholilo 17. listopadu, kdy jednotky gestapa a SS přepadly brzy z rána všechny studentské koleje (nedotčeny zůstaly pouze Alexandrovy a brněnské Kounicovy koleje). Více než 1200 studentů bylo zatčeno a odvečeno do koncentračního tábora v Oranienburgu, 9 studentů a představitelů stu-

dentského hnutí bylo v ruzyňské věznici bez soudu popraveno. Na rozkaz Adolfa Hitlera byly české vysoké školy uzavřeny. Připomeňme si v tyto dny památku devíti mrtvých studentů, kteří budou navždy připomínat touhu českého národa po svobodě a demokracii.

O padesát let později se vydal patnáctitisícový průvod studentstva z Vyšehradu do centra Prahy znovu. Důvodem bylo jak uctění památky Jana Opletala, tak protest proti pokračující nesvobodě. Změnu bylo ve vzduchu cítit již nějakou dobu. Východní Němci přchali směrem na západ, Berlínská zeď byla stržena, a tak celá česká společnost čekala na vhodnou záminku. Věděli to studenti, věděl to také režim. Ten si sice nemohl nepovolit průvod k uctění památky Jana Opletala, také však nehodlal dopustit nějaké větší protestní akce. V každém případě nemínil shromážděné desetitisíce lidí pustit na Václavské náměstí. Zablokoval je tedy na Národní třídě, kam nasadil nejtvrďší jádro pořádkových sil (včetně červených baretů), vybavené mimo jiné i obrněnými transportéry. Vše skončilo brutálním zmlácením zúčastněných demonstrantů. Zraněno jich bylo na 600 a přes počáteční snahu vše

utulal a zkeslit se události tehdejší vládnoucí garnituře vymkly z ruky. V následujících dnech se ke stávkujícím studentům přidali herci a posléze také ostatní občané země, což nakonec znamenalo pád komunistického režimu. O dva dny později bylo v pražském Občanském fóru založeno Ústřední fórum, pozdější vítěz prvních svobodných voleb. Události listopadových dnů roku 1989 jsou známy široké veřejnosti a jsou poměrně často diskutovány. Ve stínu sametové revoluce proti komunistické diktatuře někdy zůstává hrdinství českých studentů z roku 1939.

Zároveň je v tyto dny více než aktuální zamyslet se nad počínáním některých našich spoluobčanů - mám-li je tak nazvat. Je totiž opravdu s podivem, že neuplynulo ani 70 let od listopadových událostí roku 1939 a najdou se mezi námi tací, kteří jsou schopni provolávat slávu nacismu a Adolfu Hitlerovi. Hrdí čeští vlastenci prahnoucí po svobodě a demokracii budou vždy stát proti podobným intelektuálním zvrhlíkům, jakými bezpochyby neonacisté jsou. Chráníme nejen svou vlast, ale i památku těch devíti mrtvých, kteří neměli to štěstí a nedočkali se svobody českých zemí.

JiKo (zdroj www.vlast.cz)

Foto: zdroj internet

**Umělecká agentura J. K. Tenor
a Středisko volného času Rýmařov
zvou na**

Koncertní večer vánoční

**Zpívají: Sylva Pivovarová (soprán)
Vítězslav Vít (tenor)**

Klavírní doprovod: Světlana Petrova

V pořadu zazní:

Ave Maria (P. B. Kahn)

The Lord's Prayer (A. H. Malotte)

Slavíček (J. J. Ryba)

Panis Angelicus (C. Frank)

Glos duszy (modlitba - A. Adam)

Ave Maria (J. S. Bach, Ch. Gounod)

Still wie die Nacht (C. Bohm)

Ave Maria (F. Schubert)

Oslavuj Pána (B. A. Wiedesmann)

If With All Your Hearts (americká vánoční píseň)

Agnus Dei (G. Bizet)

Kirchen Arie (A. Stradella)

15. prosince 2005 v 19.30 v sále ZUŠ Rýmařov

Vstupné: 80 Kč, mládež a senioři 50 Kč

Předprodej:

Infoservis při Městském muzeu (nám. Míru 6)

SVC

Středisko volného času Rýmařov pořádá

BURZU SPORTOVNÍCH A TURISTICKÝCH POTŘEB

Čtvrtek 10. 11.	16.00 – 17.30 hod.	PŘÍJEM
Pátek 11. 11.	10.00 – 12.00 hod.	PŘÍJEM
	13.30 – 18.00 hod.	PŘÍJEM, PRODEJ
Sobota 12. 11.	8.00 – 12.00 hod.	PŘÍJEM, PRODEJ
Pátek 18. 11.	13.30 – 18.00 hod.	PRODEJ, PŘÍJEM, VÝDEJ
Sobota 19. 11.	8.00 – 12.00 hod.	PRODEJ, VÝDEJ

Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10

Přijímáme a nabízíme:
**SPORTOVNÍ
VÝZBROJ A VÝSTROJ**

• lyže • hole • boty • brusle •
hokejky • sáně • bundy ....

Společenská kronika

Narodili se noví občáni

Helena Ferková	Rýmařov
Tomáš Ognar	Skály
Simona Volková	Rýmařov
Tadeáš Procházka	Rýmařov
Kristian Polák	Rýmařov
Miroslav Suchý	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Eduard Večeřa - Rýmařov	80 let
Jaroslav Mrňka - Edrovice	80 let
Květa Kašparová - Janovice	80 let
Marie Zajíčková - Rýmařov	80 let
Bohumila Žváčková - Rýmařov	81 let
Marie Čušková - Stránské	81 let
Marie Vlachová - Rýmařov	82 let
Matylda Nováková - Rýmařov	82 let
Růžena Tlapalová - Rýmařov	83 let
František Svojanovský - Rýmařov	84 let
Adolfina Mlatečková - Rýmařov	84 let
Valerie Tomanová - Rýmařov	85 let
Zdeňka Hudečková - Rýmařov	86 let

Rozloučili jsme se

Jindřiška Bičíková - Rýmařov	1932
Ján Humeník - Rýmařov	1939
Alexander Lašák - Edrovice	1929
Blažena Lašáková - Janovice	1952

Matrika MěÚ Rýmařov

Loučení s paní Jindřiškou

Ve čtvrtek 8. listopadu se představitelé města, rýmařovští sportovci a široká veřejnost rozloučili s dobrým člověkem, schopnou organizátorkou sportovních akcí, občankou, kte-

rá celý život zasvětila práci pro své okolí, obětavě, nezištně, s plným nasazením pro své blízké, pro tělovýchovu ve městě - s paní Jindřiškou Bičíkovou. Kniha jejího života se uzavřela na 73. straně. A my na poslední stránku klademe poděkování a poslední růži. Věnujme jí tichou vzpomínku a poděkujme za vše.

Bude a musí žít už jen ve vzpomínkách všech, kdo ji měli rádi a vážili si jí. -Si-

Městská knihovna

Zveme vás na výstavu

V průběhu celého listopadu můžete v hale Městské knihovny v Rýmařově vidět výstavu kreseb výtvarnice Markéty Kuxové. Narodila se v roce 1950 ve Šternberku, absolvovala studia na Škole uměleckých řemesel v Brně a od roku 1970 žije v Horní Loděnici. Práce Markéty Kuxové zahrnuje grafiku, kresbu, ilustraci, malbu i keramiku. V knihovně představuje své subtilní, poetické kresby, které v sobě mají zároveň křehkost i sílu. Obvyčejné a prosté věci v jejích kresbách jsou zobrazeny tak, že získávají duchovní rozměr, vyjadřují vnitřní svět citlivé a plaché duše.

Půjčovní doba knihovny

Po 9-17, Út 9-17, St - zavřeno, Čt 9-17, Pá 9-17, So 8-11

Městské muzeum a Galerie Octopus

Od 11. listopadu nová výstava:

Petr Marcalík - figurální plastiky (11. - 27. 11.)

Alegorie zákoutí lidské letory v díle sochaře Petra Marcalíka

Ve dnech 11. až 27. listopadu vystavuje v Galerii Octopus své osobité plastiky Petr Marcalík z Opavy. Jeho životní příběh, který by mohl sloužit jako vzor na-

stupující generaci, je plný velkého nadání, trvalé nespokojenosti, neobyčejné houževnatosti a záviděníhodné cílevědomosti. Jeseničský rodák (1974) se vyučil na Středním odborném učilišti Hart obráběčem kovů a pouhý rok pracoval jako svářeč v podniku na výrobu montovaných staveb. Již v následujících letech úspěšně absolvoval krásný obor kamenosochařství na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uherském Hradišti. Další dva roky se věnoval restaurování kameninových plastik. Dodnes vyučuje na Uměleckoprůmyslové škole při Střední průmyslové škole strojnické v Opavě. V Opavě též žije a tvoří ve svém ateliéru.

Nevelký soubor zajímavých plastik, jež vystavuje v Galerii Octopus, naplňuje dostatečně prostor obou výstavních sálů. Trojrozměrná díla nabízejí velké množství pohledů a nesporně zajímavý zážitek. Třebaže evokují s naprostou dokonalostí představu kovových odlitků (bronz, cín, měď, olovo apod.), jedná se o práce z materiálu nadmíru stabilního a dokonalého, jenž je kovu na hony vzdálen. Hmotu soch tvoří pryskyřice smíchaná s antukou, tzv. umělý kámen, který třeba s příměsí mramorové drtě dokáže vyvolat představu dokonalého mramoru. Na rozdíl od přírodního kamene nebo kovu je však materiál lehčí, finančně dostupnější, a jak podotýkáme výše, též stálejší.

Autor je vášnivým vyznavačem důstojného umění starých Egyptanů, a tak jeho práce vznikají i v dnešní době inflace moderních uměleckých směrů na

bázi klasického sochařství. Zcela neobvyklý efekt dosahuje originální kombinací realistických prvků figury v intencích starověkého kánonu, aby tím naplnil své představy o tématu alegorie lidských vlastností, jež mnohdy pramení i z osobního prožitku. K tomu využívá symbolické spojení života pozemského s podmořským, který důvěrně zná ze sportovního potápění. A tak můžeme na popiscích číst třeba název ropušnice, již představují dokonalé linie torza černé ženské postavy s kovovými ostny na temeni hlavy. Jinotaj lidské vlastnosti se skrývá ve faktu, že ryba s tímto názvem patří k těm, jež kontaktem jedovatých ostnů s lidskou pokožkou nedává zraněnému žádnou šanci - neexistuje protijed. Jedná se tedy o odpornou lidskou povahu, jež je otevřena nepřátelství až za hrob či nenávisti a sobectví, které kráčí přes mrtvoly. Na druhé

straně ježovka (opět dokonale torzo ženské figury evokující olovo) opatřená akátovými trny zraňuje, ale nikdy nezabývá. A tak můžeme pokračovat k jinotajům jemné loděnky, hlavonožce či krásně měděného octopa - chobotnice, jež je též shodou okolností názvem naší galerie.

Pokud bychom chtěli ještě dál charakterizovat usměvavého, milého, příjemného a přátelského Petra Marcalíka, nelze jinak než jej označit za člověka neobyčejně skromného a pokorného před Uměním, věčně nespokojeného s dokončeným dílem, hýřícího nápady, plného fantazie

a vitality, člověka vstřícného, který je ochoten se s vámi kdykoli zastavit a dát si velkou práci, aby vysvětlil nejen svou techniku, kterou jiní obvykle utajují, ale navíc objasnil svůj výtvarný názor i obsah svých prací. Kdybych ještě mohl být někdy žákem, pak bych byl velmi vděčný osudu mít učitele, jako je on. Osobnost, životní zkušenost u člověka stále mladého je natolik zajímavá, že by bylo nerozumné nevyužít možnosti seznámit se s jeho dílem, které na škodu věci a nikoli naší vinou vystavujeme jen tak krátce.

Galerie Octopus

PROGRAM KINOA

a Filmového klubu

sobota 19. listopadu

17.00

3-iron

Drama (J. Korea 2004)

Příběh o jednom z nejvstřednějších milostných vztahů, které si jen dokážeme představit, a zároveň hluboká meditace nad identitou člověka. Režie: Kim Ki-duk. *Přístupný od 15 let*

sobota 19. listopadu

19.30

Dům voskových figurín

Horor (USA 2005)

Skupina přátel se náhodou dostane do Trudyho muzea voskových figurín. Když odhalí jeho tajemství, začne je pronásledovat šílený zabiták a oni stojí na počátku krvavé bitvy o přežití. *Přístupný od 15 let*

neděle 20. listopadu

17.00

Valiant

Animovaná rodinná komedie (V. Británie 2005)

Dobrodružná komedie o Valiantovi, holubovi z anglického venkova, který se v době druhé světové války rozhodne stát bojovým holubem. Je určen k náročné misi ve Francii. Musí navzdory všudypřítomným krvelačným sokolům odnést do Anglie zprávu od tamního odboje. *Mládeži přístupný*

sobota 26. listopadu

17.00

Můj miláček ráže 6,65

Drama (Dánsko 2005)

Samotářský mladík Dick si jednoho dne koupí pistolí a navzdory svému pacifismu zjistí, že ho zbraň přitahuje. Odtud už není daleko k tomu, aby ji použil. Režie: L. von Trier. *Přístupný od 12 let*

sobota 26. listopadu

19.30

Klíč

Horor (USA 2005)

Mladá ošetřovatelka Caroline dostane od svých pacientů univerzální klíč k jejich rozlehlému domu. Vydá se na průzkum a na půdě objeví děsivé tajemství. Některé dveře by měly zůstat zamčené. *Přístupný od 15 let*

neděle 27. listopadu

17.00

Bibi Blocksberg: Tajemství modrých sov

Pohádka (Německo 2004)

Malá čarodějnice Bibi má problém s matematikou, a tak musí trávit prázdniny v internátní škole. Zde se však seznámí s Eleou, která je po nehodě upoutaná na vozík. Bibi se jí rozhodne pomoci. *Mládeži přístupný*

niny v internátní škole. Zde se však seznámí s Eleou, která je po nehodě upoutaná na vozík. Bibi se jí rozhodne pomoci. *Mládeži přístupný*

sobota 3. prosince

17.00

Země hojnosti

Drama (USA/Německo 2004)

Režisér Wim Wenders se pokouší na příběhu dvou postav, agenta Paula a mladičké misionářky Lany, poukázat na špatnou politiku Bushova kabinetu. *Přístupný od 12 let*

sobota 3. prosince

19.30

Druhá strana mince

Komedie (USA/Německo/VB 2005)

Po zmizení manžela naváže opuštěná žena, matka čtyř dcer, neobvyklý vztah se svým sousedem, zdánlivým morousem. Problém je jen v tom, že každá z jejích dcer má jinou představu o budoucím štěstí své matky. V hl. roli Kevin Costner. *Mládeži přístupný*

neděle 4. prosince

17.00

Štěstí

Tragikomedie (ČR/SRN 2005)

Dojemný příběh o křehkém vztahu dvou mladých lidí, jenž postupně přeroste v opravdovou lásku. Herecký koncert hlavních představitelů Pavla Lišky a Tatiány Vilhelmové. *Mládeži přístupný*

sobota 10. prosince

17.00

Napola

Drama (Německo 2003)

Obraz z období nacistické říše. Berlín 1942 - sedmnáctiletý Friedrich Weimer se intenzivně věnuje amatérskému boxu. Je díky tomu přijat na elitní střední školu Napola. Zde se setkává se synem nacistického pohlavára, který i za cenu vlastního sebezničení odmítá přijmout zruďnou ideologii. *Přístupný od 12 let*

sobota 10. prosince

19.30

Moje krásná čarodějka

Komedie (USA 2005)

Nudíte se? Začněte randit s čarodějkou! Dobrosrdečná čarodějka Isabel je odhodlána vzdát se nadpřirozených schopností a od základu změnit svůj život, ale potká šarmantního herce Jacka, který se zrovna snaží vzkřísit svou kariéru účinkováním v čarodějnickém sitcomu. V hl. roli Nicole Kidman. *Mládeži přístupný*

Studentský klub

Veřejná zkouška zaplnila Club 13 fanoušky

V sobotu 12. listopadu si v kavárně DJ Stanley Club 13 dali dostaveníčko příznivci rockové muziky, neboť na programu byla veřejná zkouška kapel Kanava, Moskvič a Náhradní program.

Po úspěšném zápase naší fotbalové reprezentace proti Norům, tj. asi v půl desáté, se jako první v narvaném klubu představil rýmařovský dementkvartet Moskvič. Moskvič je ka-

pela, jejíž produkci nemíním z osobních důvodů nikterak komentovat. Následovala rýmařovská bandička Kanava, která návštěvníkům nabídla svou směs energického rocku a punkové poetiky. Jako speciální host vystoupil s Kanavou i známý kytarista Jirka „Slunko“ Polášek, který svými bravurními rify výrazně oživil zvuk celé kapely. Závěrem se rozjařeným fanouškům předsta-

vila začínající bruntálská formace Náhradní program, jejíž svižný skapunk byl důstojnou tečkou za živou produkcí večera.

Po vyklizení tanečního prostoru vypukla veselice, která trvala až do časných ranních hodin. Poděkovat musíme hlavně majiteli klubu Staňu Stachovi za pomoc a vstřícnost, která byla základem skvělé atmosféry večera. *Johan*

Výrazný úspěch kapely William Czech v polském Ozimku

Pravidelná soutěžní přehlídka rockových kapel pořádaná v partnerském městě Ozimku se ani letos neobešla bez účasti rýmařovských rockerů. Datum již X. Meetingu Rockowego připadlo na sobotu 29. října,

Libor Havelka

a tak se v mlhavém ránu vydal od SVČ na cestu autobus naložený výkvětem rýmařovské rockové scény, kapelami Kanava, Hechitera, William Czech a několika fanoušky, aby po zastávkách kolem poledne zakotvil u Domu kultury v Ozimku.

Jako první z rýmařovských kapel byla k předvedení své tvorby před porotou vyzvána kapela Hechitera. Hechitera, která je polským fanouškům dobře známá již z předešlého ročníku, kdy obsadila v soutěži třetí místo, předvedla nadstandardní výkon. Tradičním problémem koncertů v Ozimku je ovšem práce tamního zvukaře, jehož nešťastné počínání se odrazilo v celkovém dojmu nejen z produkce Hechitery, ale i následujících William Czech a Kanavy.

William Czech se svým technicky propracovaným art rockem stali od prvních tónů miláčkem publika. Odehráli předepsané tři skladby a už podle reakce ostatních muzikantů v zákulisí bylo jasné, že udeřili v Polsku na správnou notu.

Po nich se na pódium postavila tříčlenná formace Kanava, v jejichž produkci se „blýskl“ sólem na bicí bubeník Robert Hangody.

Povinnou soutěžní část produkce jsme měli za sebou a pak už nezbylo než čekat na vyhlášení výsledků a závěrečný koncert tří ví-

tězných kapel. Volného času využila většina účastníků k prohlídce města, ale hlavně k navazování kontaktů s polskými kolegy. Každou chvíli se někdo sháněl po tužce a papíru, zapisovaly se e-mailly a vyměňovala ceděčka.

Kolem šesté hodiny podvečerní došlo na vyhlášení výsledků. Na nádherném druhém místě se v konkurenci třinácti kapel umístila kapela William Czech, přičemž největšího ocenění se dostalo jejímu kytaristovi Liboru Havelkovi, který byl porotou vyhlášen nejlepším hudebníkem soutěže.

Následoval koncert vítězů. William Czech v sestavě: Libor Havelka - kytara, Petr Skryja - basskytara, Pavel Ištok - bicí, Adam Kudyn - klávesy a Michal Havelka - zpěv, odehrála svůj koncert za bouřlivých ovací polského publika.

Cesta zpět probíhala v takřka idylické atmosféře lásky, svornosti a bratrství ... a kolem 22. hodiny jsme byli v Rýmařově.

Kapele William Czech nezbyvá než pográtovat. Doufáme, že tento úspěch byl jen prvním krůčkem na mnohem delší a náročnější cestě k věhlasu. A snad se můžeme také těšit, že v dohledné době uslyšíme koncertovat v Rýmařově některou z polských kapel. *Johan*

Literatura vážně i nevázně

Po roce se opět setkala několik rýmařovských autorů na literárním večeru, který pravidelně na podzim pořádá Studentský klub SVČ Rýmařov. Letos se nekonala Soutěž Marie Kodovské, a proto byl večer autorského čtení o poznání skromnější a bohužel i méně navštívený. Jedním z hlavních důvodů byla patrně nešťastná konstelace tří společenských akcí probíhajících ve stejném čase - kromě literárního večera v knihovně určitého především pro studenty a milovníky literatury se současně konala vernisáž nové výstavy v muzeu a oslava jubilujících seniorů v SVČ. V Rýmařově, který většinou trpí přesným opakem, tedy nedostatkem příležitosti vyrazit někam za kulturou, tak nastala paradoxní situace. Mladým autorům to sice přineslo trochu zklamání z nečetného publika, nicméně důvěrná atmosféra, která díky tomu na večeru zavládla, nakonec vedla k příjemné neformální diskusi nad čtenými texty.

Jako první se představil Zdeněk Čermák s krátkou prózou *Už to trvá moc dlouho...* Lehce nahozený děj autor zasadil do zimních dnů světové války, do bezejmenného rozbořeného města. Nejde v něm v žádném případě o líčení hrdinských činů ani o přesné historické události. Válečná kulisa pouze poskytuje prostor k navození bezvýhodné situace, do níž se dostala trojice vojáků, kteří jediní zbyli z celé jednotky. Poručík-kněz a zároveň vypravěč, desátník-spisovatel a vojín, který si na několik dní vyzkoušel úlohu velitele nad torzem jednotky, vlastně nedělají nic víc, než že se snaží co nejdéle skrývat před nepřítelem a přežít. V prosincové zimě, bez jídla, bez potuchy, kde jsou a kde je nepřítel. Trojici během jejich skrývání doprovází ještě čtvrtý tvor - pes, pro nějž neexistuje žádná válka, žádná hra na spojence a nepřátele, na život a smrt. Pes si chce jen hrát, být s člověkem, a tak se bez nesnáží připojí k protivníkům svých dočasných pánů. A nebo že by

byl právě on příčinou jejich odhalení a zastřelení? Tristní závěr nemá určité vysvětlení, neboť ani ve válce nemají všechny zmařené životy žádné opodstatnění, žádný smysl. Druhá próza, která během večera zazněla, postrádala název. Její autor Luboš Hlavienka pracoval s ještě neurčitějším časem a prostorem než jeho předchůdce. Hrdinou dekadentně laděné prózy je bezejmenný Muž, který se označuje za věhlasného chirurga. Na konci příběhu je však naznačeno, že jde o metaforu. Muž, který se v hotelovém pokoji pečlivě chystá na zítřejší „operaci“, v myšlenkách uvažuje o své práci, vzpomíná na svého prvního „pacienta“ a přemýšlí o únavě, která ho přepadá, o skomírajícím světě, který se liší ode dne jeho mládí i od vysněného ráje klidu, do nějž se utíká ve snech. Mohl by být klidně stárnoucím chirurmem, za nějž se označuje, ale poslední věta prózy tento jednoduchý výklad zpochybňuje a zpětně posouvá celý text do dvojznačnosti. Muž, který

hodlá „vyoperovat bolavý nádor společnosti“, je patrně pravým opakem lékaře.

Autorem třetího čteného textu je Ota Sabo, který se se svou tvorbou představil veřejnosti poprvé. Jeho příspěvek nese název *Začátek* a nezapře v sobě zálibu autora ve sci-fi povídkách Stephena Kinga. Próza, jejíž děj se odehrává v blízké budoucnosti, je tvořena koláží různorodých textů. Obsahuje jak deníkové záznamy, tak útržky dialogů - mezi lidmi i člověkem a počítačem. Tato kolážovitá kompozice evokuje snahu zrekonstruovat události, jež, jak se dozvídáme na závěr, vedly k jaderné válce na Zemi a v nichž hlavní roli sehrála umělá inteligence. Ota Sabo se svou prózou přihlásil k tvůrcům sci-fi litera-

tury, která si nelibuje v samoučelných vědeckotechnických fantaziích o dokonalých superpřístrojích a futuristických vynálezech, ale která poukazuje na nebezpečí, jež s sebou vědecký vývoj přináší. Nebezpečí odlišnění společnosti a sebestrukce populace. Tento proud sci-fi literatury, který reprezentuje například Ray Bradbury či náš Karel Čapek, neztrácí ani dnes na přitažlivosti a bohužel ani aktuálnosti.

Jako odlehčující tečka za večerem autorského čtení zazněl na závěr text Jana Příkryla, autora o deset let staršího, vypsanějšího a také orientovaného na zcela odlišný typ psaní. Jeho parodie na pokleslé žánry televizní kultury, zatím čtrnáctidílná telenovela Micha-

ela, představovala protipól předchozích próz s tajemstvím. Text, který je dle slov autora teprve rozepsán, karikuje nejen masově přijímanou povrchní formu zábavy, ale i samotné na smrt vážné literární tvoření.

Všem, kterým literární večer z jakéhokoliv důvodu unikl, můžeme slíbit, že budou mít možnost se s představenými texty seznámit na stránkách našeho čtrnáctideníku. Současně bychom již nyní rádi upozornili všechny psavce a výtvarníky z blízkého i dalekého okolí, že na příští rok opět plánujeme vyhlásit Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské. Podmínky soutěže vyjdou v některém z prvních čísel Rýmařovského horizontu 2006. ZN

Kam na výlet

Ze Štáhle do Štáhle

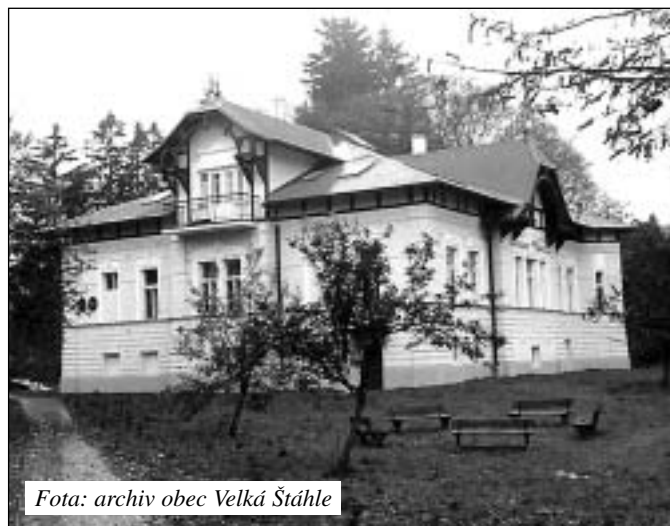
Krátký výlet si můžeme udělat, pokud se vydáme k řece Moravici mezi obce Štáhle - Malou a Velkou. Obě dvě jsou spojeny mimo silnici i zajímavou a nepříliš dlouhou polní cestou, k níž nás od nádražíčka ve Velké Štáhli spolehlivě dovede stará místní silnice, vedoucí směrem k silniční křižovatce u plínymy technických plynů, za soutokem Podolského potoka a Moravice. Od křižovatky pak půjdeme vpravo po nové silnici zpět k Velké Štáhli a asi po 100 metrech odbočíme ze silnice vlevo, kde silniční svodidla dovolují vstup na polní cestu.

Půjdeme proti proudu nad meandrující řekou, po jejím levém břehu, a uvidíme zde pěkný kousek

přírody. Obzvláště na jaře zde můžeme obdivovat zajímavou květenu a až do pozdního podzimu upravené okolní louky, kde se pásává dobytek. Nemusíme však mít obavu, že bychom museli po pastvinách procházet mezi dobytčaty. Podle sdělení pana starosty se obecní úřad dohodl se zemědělcí, že v případě pastvy bude cesta oddělena ohradníky a zůstane tedy stále bezpečně průchozí. Přibližně v půli cesty mezi oběma Štáhlemi budeme mjet rozsáhlou, částečně zarostlou haldu břídlíce, patřící k starému vytěženému lomu nad ní. Na dně lomu je jezírko, do jehož vody se každoročně ukládá spousta spadaneho listí z okolních stromů. Od lomu již

zakrátko dojdeme ke skladům lnu, patřícím zdejší tírně, v níž se dosud pracuje, pouze ale na jednu směnu. Dnes jsme již zapomněli na doby, kdy se len hojně pěstoval vsude v našem okolí. Práce s ním na poli byla náročná, ale lidé měli zaměstnání. V současnosti již nejsou výrobky ze lnu tolik žádané a produkci drtí konkurence z Číny.

Od lnářských skladů je to již kousek k nejnižšímu místu obce Malá Štáhle, kam dojdeme kolem soukromých garáží. Ještě než se vydáme na zpáteční cestu, půjdeme se podívat po místní asfaltce kolem upravených domů ke zdejšímu hřbitůvku s kaplí, která stojí ve svahu nad lesem. Kaple je zasvěcena sv. Janu Křtiteli, konají se tu poutní mše a lesem nás k ní přivedou terénní opravené schody. Kdo po nich nechce nebo nemůže vystoupat nahoru, může se posadit na lavičku u cesty pod nimi a poslechnout si pravidelné odbíjení věžního zvonku, oznamujícího uplývající čas. Další lavičky, zvou-

Fota: archiv obec Velká Štáhle

cí k posezení, můžeme najít, pokud půjdeme mírně stoupající silničkou proti proudu místního potůčku k závěru údolí s lesní cestou. K autobusové zastávce je lepší vrátit se stejnou cestou, můžete se zastavit i v místní restauraci na občerstvení. Při návštěvě obce, kolem níž po silnici č. 11 denně projedou stovky automobilů, si uvědomíme, že opětne osamostatnění jí jen prospělo.

Za KČT Rýmařov
Hana Kašparová

Organizace a spolky

Obecně prospěšná společnost Sovinecko zve na ochutnávku ovčích a kozích sýrů

Sovinecko, o. p. s., pořádá v místní klubovně ve Stránském v pátek 25. listopadu od 18 hodin prezentaci partnera projektu Pradědovy zahrádky - Zemědělského družstva Jeseník, ovčí farmy Bělá p./Pradědem,

v akci s názvem **Ochutnávka ovčích a kozích sýrů**.

Zástupce farmy pan Libor Zavacký seznámí návštěvníky s historií farmy a technologií výroby ovčích a kozích sýrů a povede

ochutnávku současné bohaté produkce výroby sýrů. Návštěvníci budou mít také jedinečnou možnost nákupu těchto výrobků.

Od 20 hodin prezentační akci uzavře koncert hudební skupiny Keltgrass Band. JiKo

Psáno do šuplíku

próza

Luboš Hlavienka: Zpověď (11. část)

Domov. Jaký je to však eufemismus pro to, co mě dole čekalo. Hrubě otesané stěny, po nichž se tu a tam prohnalo dítě pochodně visící u dveří, která se ze všech sil snažila rozehnat neproniknutelnou tmou, jež zde panovala, z nízkého stropu občas o zem plesknoucí kapka vody, narušující zdejší mučivé ticho, ztrouchnivělý stůl vedle dveří a tam vzadu, tam v jednom ztmavlém rohu se jako přízrak vypínala ...

Ne nebojte se, otče, nebylo to nic tak hloupého jako rakev, spát by se v ní sice dalo, ale já dávám přednost posteli. Abyste chápal, tak většina toho, co o nás víte, jsou jen hloupé pověry a legendy. Za celou tu dobu, co bloudím po světě, jsem nepotkal zatím žádného příslušníka našeho druhu, který by měnil podobu, nikdy jsem nepoznal nikoho, komu by ublížila svícená voda, pokud se v ní zrovna neutopil, nevím o nikom, kdo by létal, četl někomu v mysli nebo dělal podobné nesmysly.

Naproti tomu je ale na všech těch pověstech přece jenom trocha nepřibázněné, nelitostné pravdy. Především je to onen spalující hlad, který byl někde hluboko v nás zažehnut nespoutaným zlem, jež v nás sídlí, ta prokletá touha, která vás pozvolna přeměňuje v kruté, běsnící zvíře a neutíší se, dokud se rty opět nesmočí v oné odporně rudé tekutině.

Vy bohužel nikdy, otče, nepochopíte, jaké je to být pološílený hlady a přitom dobře vědět, že mám-li se já nasytit, pak někdo jiný za to bude muset zaplatit cenu nejvyšší. Nepoznáte ten odporně slastný pocit, ten nesmírný klid, který se vám rozlije do žil, když se poslední kapka převalí do vašeho krku a vy jako znovuzrozený se můžete plně oddat bytí, zatímco do toho bezvládného těla pod vámi se život už nikdy nevrátí. Nepoznáte to a já vám to hluboce závidím.

A byl to právě tento pocit, který se mě v oněch zatuchlých katakombách zmocnil, když

smrt, svírající mé hrdlo, musela opět uvolnit svůj stisk a vrhla mne zpět do potmělého bytí, z něhož jsem se ráno předtím uchýlil do nekončné říše snů.

Celým mým tělem procházela zvrhlá touha opět utišíť svůj hlad. Cítil jsem stovky ohňů žhnout na mém jazyku a něco ve mně mi pokradmu našeptávalo, jak tuto plamennou bouři uhasit. Odněkud ze skrytých zákoutí vzpomínek se mi opět vybavila ta nasládlá chuť, kterou jsem nepříjemně důvěrně poznával.

Já jsem však nedokázal unést tu myšlenku, že někdo bude muset kvůli mně zemřít, abych se tím pro pár dalších nocí vykoupil ze spárů nicoty. Děsila mě představa, že to opět budu já, komu dnes na rukou ulpí nevinná krev. Vždyť co je to vůbec za bytí, pulzovala mi v hlavě neodbytná myšlenka, když jeho jediným cílem, jediným smyslem je vyrvat život z někoho jiného, abych já sám mohl alespoň na pár dalších nocí oddálit chladné pařáty osudu, které se po mě sápadají, abych mohl poznat onen vytoužený klid, jehož si mohu užívat do doby, než se hladové zvíře uvnitř mne znovu probudí.

Jako příslib naděje se náhle vrátil do kobky úzký svazek světla a přesekl nit mých myšlenek, které se už stávaly nesnesitelnými. Pozvedl jsem lehce hlavu a zadíval se ke dveřím.

Třímající pochodeň v roce se tam nejasně rýsovala Rosalitina silueta, jakoby vystupující z antické báje. V hrubě stříženém plášti nejasné barvy se ale takřka vůbec nepodobala onomu andělu temnot, jehož krutou tvář mi minulého večera odhalila.

„Tohle si obleč,“ zavibroval její hlas jemně mezi kamennými stěnami, zatímco hozený plášť mi přistál u nohou. Vševedoucně se na mě ještě stihla usmát, avšak ještě dříve, než jsem jí na to mohl cokoliv říct, už cíp jejího pláště opět mizel v hluboké temnotě, rozprostřené kolem nás. Po

chvilce nerozhodného váhání ve mně nakonec přece jen zvítězila zvědavost a rychle jsem ji následoval do schodů.

Čekala u bukových dveří, otevřívající cestu do mého podsvětí.

„Rychle,“ vyštěkla, jen co mě spatřila, „musíme toho dnes mnoho stihnout a noc je krátká.“ S těmi nic neříkajícími slovy prošla halou, otevřela malé černé dveře a vkročila do mladé noci. Já se do ztichlé aleje vrátil krok po ní.

Šli jsme dlouho zahaleni do hábitu ticha, který nikdo z nás nechtěl protrhnout dříve než ten druhý, vonící alej vystřídaly úzké kamenné uličky plné všemožných zvuků a záblesků, i ty se však brzy ocitly za námi a my vkročili do nepřehledných zákoutí chudinské čtvrti.

Obklopily nás přízraky rozeklaných hliněných domků, sklánějících se nad našimi hlavami. Skoro odevšad vyvěraly nejrůznější pachy, které se podobny mlze v těžkých chuchvalcích líně převalovaly při zemi, nepřirozený klid byl tu a tam poskvrněn štěkáním toulavých psů, náhkem hladovějících dětí, vrzáním dveří a něčím, o čem jsem raději nechtěl ani zjistit, co to je.

„Proč jsme sem šli?“ zeptal jsem se konečně Rosality, zatímco mé oči nedůvěřivě těkaly po okolí.

Namísto odpovědi jen významně zabodla svůj prst do prostoru, žádné slovo však ani teď neopustilo její ústa. Trvalo mi notnou chvíli, než jsem konečně zahlédl to, k čemu její ukazovák tak nemilosrdně směřoval.

V prachu cesty, chladivou nocí sražena dolů, u popraskané zdi se rozvalovala postava zřejmě ve vinném opojení spícího muže. Oddychoval těžce, přerývavě, pod šedivými círy potem, pivem a vínem páchnoucím košile se jeho hrud nepravdělně zvedala a opět klešala. Tvář měl odvrácenou ke zdi, nejprve jsem ji sice chtěl obrátit k sobě, pak mi ale došlo, proč mne sem Rosalita

v tuto hodinu vedla, došla mi celá odpornost toho, co chtěla udělat, a proto jsem raději nechal jeho obličej přitisknutý ke stěně.

„Snad si nemyslíš, že ...“ dřívě než jsem však mohl říct cokoliv více, tak mne Rosalita hrubě přerušila.

„Ale ano, vždyť to chceš ty sám,“ mluvila ke mně sice tichým, přesto mrazivě bezcitným hlasem. „Vidím ti jasně vepsáno do tváře, jak toužebně chceš opět okusit ten slastný pocit. Cítím, jak se bezmocně třeseš, když slyšíš tep jeho srdce, tak proč se tomu pořád bráníš, proč nedáš volný průchod tomu, co je ti vlastní?“

„Copak je mi vlastní zabíjet? Copak vůbec může být člověku vlastní zabíjet? Ano, ta odporná žádostivost mě sice strhává, ale to lidské ve mně, to mi ještě dodává sílu se tomu zlu vzepřít a nepoddát se mu.“

„Ale, Migu, pochop to konečně, že ty už nejsi člověk,“ zavrčela na mě, „od té chvíle, co tvé ano prolétlo tou hospodou, jím nejsi. Tak konečně jako člověk přestaň uvažovat a nech už vyplynout na povrch svou novou nesmrtelnou podstatu. Nestrhávej se pořád zpět těmi svými nesmyslnými úvahami a uvažuj jako lovec, protože nic jiného než lovec ani nejsi.“

Tiché proč jen jemně zazvonilo ztmavlou uličkou. „Proč tak nenávidíš všechno to lidské, co v sobě ještě mám? Proč se pořád snažíš, aby se i mé ruce zbarvily jejich krví, kde se v tobě bere všechno to zlo?“

Místo odpovědi mě ale jen potřísnila svých dávivým smíchem. Avšak stejně rychle, jako tento příval začal, i náhle ustal. Rosalita v jediné chvíli zmlkla a jako by se snad pokoušela věřit, se zavřenými očima k sobě nechávala doplout všechny zvuky a záchvěvy noci.

A pak, v jediném zlomku okamžiku, se zohnula k bezvládné postavě, do jejíhož obnaženého hrdla se hladově zakousla. (Pokračování příště)

Miroslav Václavek

Daleko je ...

Na zemi tma
na nebi noc
chudé lampy na koncích
v těch kdo vešli
po pás ve stínech
něco zhasínají
když na odložené housle
cikán vítr hraje
a daleko je k bolestím
jako k tvému břehu
... a ve věřejích křidel
pera ohně pera sněhu
letěla by ...

Daleko je mi ...

Daleko je k nebi
a ty jsi ztracená
za kterými snů
jako snítka mrazu
a mé hledání
je hluboké
když daleko je mi
a vraky stínů
plují střechami
jen vejít

Daleko mám ...

Šel jsem vodou
až k pramenům deště
křivý jako vůně podzimu
a na obzor usedali stěhovaví
srůstající s oblohou
v jednu pravdu
kterou měl bych ještě snést
a na strništi větví
holé haluze voní potem
jako mladé
když daleko mám k břehu
a na stvolu času
motýl sepal
svoje křídla k modlitbě

Připomínáme si

BÁSNÍK, MALÍŘ, CESTOVATEL, TAKÉ FILOSOF A PRÁVNÍK

Ke 195. výročí narození největšího českého básníka Karla Hynka Máchy

Karel Hynek Mácha se narodil 16. listopadu 1810 v Praze na Újezdě na Malé Straně. Při křtu v kostele Panny Marie Vítězné dostal jméno Ignaz po svém kmotrovi. Až ve škole se chlapec dozvěděl, že jeho jméno je česky Hynek. Žil v nevládné době tuhého absolutismu, kdy útlak Metternichova policejního režimu ve 30. letech těžce doléhal na celý národní život. Po státním bankrotu Rakouska zchudla i rodina Máchů.

Matčina kulturní citlivost, hudebnost a otcova zdravá energie se spojily u syna Hynka v podivuhodnou uměleckou osobnost. Po základní škole u sv. Petra přešel na novoměstské piaristické gymnázium na Příkopech. Mladý Mácha začal básnit nejdříve v němčině, protože právě německá literatura se mu nejdříve otevřela. Jeho první německé básně jsou datovány rokem 1829, kdy mu bylo 19 let. Máchovi se dostalo slušného filosofického a právníckého vzdělání. Na jeho názorové třibení měl velký vliv kontakt se společností českých vlastenců

v Praze, ale také dějinné souvislosti francouzské červencové revoluce a listopadového krvavě potlačeného povstání v Polsku v roce 1830. Mácha tehdy také v Praze organizoval pomoc prchajícím polským utečencům. V kroužku Máchových přátel se zpívají revoluční písně a čtou se básně polských romantiků.

Mácha v dospělosti velmi rád cestoval, ponějvíce pěšky. S věrným přítelem Eduardem Hindlem organizoval a podnikal výlety nejen po Čechách. Navštěvoval hlavně místa opředená historií. Rád se toulal po zříceninách českých hradů, často je kreslil, nejvíce ho uchvátil Bezděz, čnicí nad rozlehlým rybníkem Grossteich z doby Karla IV. (založen r. 1366) - dnes známým jako Máchovo jezero. S přítelem Antonínem Strobachem došel pěšky přes Alpy až do severní Itálie a do Benátek. Své zážitky z cesty po Itálii v roce 1834 zpracoval v *Deníku na cestě do Itálie*. Ve svých toulkách nacházel předobrazy příběhů pro svou tvorbu. Po dokončení práv přijel mladý Mácha v září roku 1836 do Litoměřic, kde se chtěl usadit. Ve svých oblíbených místech Českého středohoří se chtěl připravovat k rigorózním zkouškám na právnícké fakultě. Přijal místo advokátního praktikanta v advokátní kanceláři justiceira Filipa Durase v Litoměřicích. Máchův pobyt v Litoměřicích se ale počítal pouze na dny. Mácha připravoval svatbu s devatenáctiletou Eleonorou Šonkovou, kterou poznal ještě jako ochotník na scéně Kajetánského divadla, těšili se oba na společné žití s právě narozeným synem Ludvíkem. Šestadvacetiletý Mácha však umírá tragickou smrtí 6. listopadu 1836. Jeho náhlé a předčasné úmrtí bývá spojováno s požárem 23. října v Litoměřicích, při jehož hašení měl prochladnout a následkem toho pak zemřít. První příznaky nemoci se projevily prvního listopadu a za pouhých 5 dnů Mácha umírá. Skutečná příčina jeho nenadálého úmrtí zůstává nevyjasněná. Snad se nakazil cholerou z vody, kterou pil při hašení požáru.

Byl pohřben 8. listopadu 1836 na litoměřickém hřbitově. Je snad hrou osudu, že plánovaný den svatby se Máchovi stal dnem jeho pohřbu. Také syn Ludvík přežil svého otce jen o pár měsíců. Lori se zanedlouho provdala a přežila básníka o více než padesát let.

V říjnu 1938 bylo tělo Karla Hynka Máchy exhumováno a ostatky byly převezeny z Litoměřic do Prahy. Jejich uložení na Vyšehradě dne 7. května 1939 bylo nejen pietním holdem velkému básníkovi, ale také mohutnou manifestací národní hrdosti a odporu proti německé okupaci.

Mácha byl velkým představitelem našeho a vůbec evropského romantismu. Romantismus vznikl jako logický důsledek nově vznikajících společenských vazeb a ustupujícího feudalismu. Nově se vytvářející ideály se dostávaly do rozporu se skutečnými možnostmi své doby.

Svůj postoj ke světu a životu vtělil Mácha do svého literárního i malířského díla, do svých postav, kreseb, představ, snů a symbolů. Jsou to zejména postavy poutníků a poustevníků, samotářů, ale i loupežníků, které potkáváme v jeho básních. Později se přidává ještě symbol země. Při návštěvách hradů a zřícenin tyto rád

skicoval a maloval. V prosinci 1831 vyšla jeho první báseň *Svatý Ivan*. Lyrickoepická báseň *Máj* vyšla poprvé v dubnu roku 1836, a to vlastním autorovým nákladem. Silný motiv sbírky vychází z tragického příběhu tří hlavních hrdinů, jejichž paradoxní provázanost osudů vede k rozčarování v pohledu na svět a nastoluje otázky nejednoznačnosti viny a trestu. Milenci Jarmila a Vilém u něho hynou cizí vinou. Báseň je i Máchovou vnitřní zpovědí o společenské deziluzi. Z dramatu tří osob u Máchy vyrůstá velké drama lidské společnosti. Mácha v *Máji* silně rozvíjí tři své hlavní symboly, které shrnují jeho poměr ke světu a k životu. Jsou to symbol poutníka, symbol vězně a symbol

země. Máchův *Máj* se stal pravzorem všech moderních básníků a každý, kdo přišel po něm, se s Máchou musel nějakým způsobem vyrovnat. Máchou se u nás objevil poprvé básník s odvahou vyslovit své přesvědčení, pochybnosti, zklamání, ale také své city, a to bez ohledu na to, co tomu bude říkat společnost. Pro celistvé pochopení Máchy je důležité znát i jeho prózu. Soubor svých povídek (*Večer na Bezdězu*, *Márinka*) nazval *Obrazy z mého života*. Nejen cestování u Máchy souviselo s jeho zájmem o historii. Uvažoval o napsání čtyřdílného románu s názvem *Kat*, jehož děj se měl odehrávat na hradech Křivoklátě, Valdeku, Vyšehradě a Karlštejně. Stihl napsat jen první

povídku *Křivoklát*, ve které vylíčil osudy Václava IV. jako zajatce od-

bojných českých pánů právě na Křivoklátě. *PhDr. Alois Matuška*

Osadní výbory informují

Osadní výbor v Janovicích zve na výstavu

Ve dnech 21. - 27. listopadu 2005

bude v kanceláři referenta Osadního výboru v Janovicích expozice výstavy

A D V E N T - zimní naladění,

na které návštěvníci zhlédnou vánoční výzdobu, adventní věnečky a kytice, výzdobu vánočního stolu, pečené cukroví, vyšívané ubrusy, dečky, ozdoby na vánoční stromek.

Přijďte se podívat, co všechno dovedou vyrobit naši občané. Náladu adventního času vás příjemně osvěží a přitom si prohlédnete nápady, jak vyzdobit své obydlí v období vánočních svátků. Adventní věnečky a hác-

kované ozdoby na vánoční stromek budou prodejné. Výstava bude otevřena denně od 8 do 11.30 a od 13.30 do 17 hodin, a to od pondělí do neděle. Osadní výbor Janovice dále zve občany v neděli 18. prosince 2005 od 18 hodin do obřadní místnosti janovického zámku na adventní koncert pěveckého sdružení Variace.

*Za Osadní výbor Janovice
Dáša Vogelová*

Z okolních měst a obcí

Devět budoucích euromanažerů pro bruntálský region je vybráno

Slavnostní zahájení kurzu s názvem *Semenišť* v Moravskoslezském kraji se uskutečnilo v úterý 8. listopadu v Podnikatelském informačním centru Bruntálska. Výsledkem stejně nazvaného projektu budou specialisté pro přípravu a administraci projektů financovaných z prostředků Evropské unie. Záměrem projektu *Semenišť* v Moravskoslezském kraji je připravit vybrané lidi z Bruntálska k dobrému zvládnutí práce projektového euromanažera. Do kurzu již bylo vybráno devět nezaměstnaných středoškoláků a vysokoškoláků. Získají speciální odbornost, která je v současné době stále více žádaná zejména neziskovými organizacemi a obcemi. Ty se totiž někdy nedokážou vyrovnat s náročnou administrací a vedením projektu.

Devět účastníků konečného výběrového řízení, které se uskutečnilo za výrazné podpory Úřadu práce Bruntál, prošlo pohovorem a náročným psychologickým testováním, jež odhalilo jejich předpoklady ke studiu problematiky. Výuka bude v rámci projektu probíhat šest měsíců a její součástí bude i tříměsíční praktická část, která začne v únoru. Zájemci z řad regionálních firem, neziskových organizací a obcí tak mohou nabídnout umístění studentů na praxi do svých zařízení. Studenti pak budou získanou kvalifikaci obhajovat prezentací zpracovaného projektu, který bude způsobilý pro předložení žádosti o dotaci z evropských fondů. Firmy a obce, ale nejen ty, pak mohou s absolventy kurzu nadále spolupracovat na pro-

fesionální úrovni.

V případě zájmu o umístění studentů na praxi je možno obrátit se na oblastního manažera projektu Ing. Pavla Koláře, a to prostřednictvím e-mailu: bruntal@vsp.cz. Projekt byl připraven sdružením

Euroschola Třinec a je realizován s výraznou podporou MěÚ Bruntál, který přijal partnerství v tomto projektu. Projekt je financován Evropskou unií a také českým státním rozpočtem.

Text a foto: Jiří Ondrášek

Romantická zákoutí Staré Vsi ztvárnili výtvarníci na Pleněru 05

Desítky výtvarníků sdružených v opavské výtvarné Skupině X a také v letos nově vzniklé Skupině ITA se zúčastnila Pleněru 05 - malování ve volné přírodě, které se uskutečnilo v době od 21. do 31. července ve Staré Vsi.

„Tentokrát jsme se setkali v kouzelně malebné vesničce v podhůří Jeseníků. Vůně a šumění starých stromů, zurčení potůčků, rázovitě chalupy, hřbitov plný nachýlených litinových křížů z předminulého století. To všechno nás provázelo během dní prozářených červeným sluncem,“ přiblížil barvitě atmosféru letního Pleněru 05 jeden z výtvarníků Rostislav Herrmann.

Ve Staré Vsi společně pracovali Pavel Gregor, Ivan Hauptfleisch, Jaroslav Herman, Rostislav Herrmann, Lenka Chorvátová, Zdeňka Pavlíčková, Miroslava Rychtářová, Radoslav Tošenovský, Eva Václavková a krátkodobě Jindřich Matyášek. Pod jejich rukama vznikla celá řada kreseb a maleb, na jejichž vernisáži v pátek 28. října se v útulných prostorách Obec-

ního úřadu ve Staré Vsi všichni opět setkali.

„Plenér by se nemohl uskutečnit bez velké vstřícnosti starosty obce Pavla Hejska, kterému především patří náš dík. Děkujeme i ředitelce Základní školy Libuši Vašítkové ve Staré Vsi za poskytnutí učeben ve škole, které se staly naším dočasným útočištěm,“ zaznělo z úst malíře Herrmanna, který také poděkoval kolegům výtvarníkům za jejich zaujetí a zápal pro věc a dodal, že nejen samotná práce na výtvarných dílech, nejen sledování techniky a postupů jednotlivých účastníků, ale také společná diskuse pomáhají umělcům na cestě vpřed za hledáním nového poznání.

„Sejdou se malíři a ruce držící štětec, pero či uhel, přenesou na papír či jiný materiál motiv z naší obce, a když ten obraz prochází od malířova oka až ke konci jeho ruky, něco se s ním stane. Na papíře nebo plátně je to ten dům, je to ta krajina, jsou to ty kytky, ale mnohem hezčí než v realu. Mají duši a mluví. Jsou oživlé. Ale to bude asi tím, co se nachází mezi

okem a koncem ruky,“ vyjádřil své pocity nad výsledky výtvarné práce starosta obce Stará Ves Pavel Hejska. Přitom projevil radost z poznání dalšího významu pleněru a také z toho, že přinesl do pohledu na jejich obec něco, co nelze uchopit ani zničit, ale co lahodí lidskému oku a lidské duši. Na závěr oficiální části vernisáže

poděkoval všem účastníkům a vzdal jim hold.

Připomínáme, že výstava obrazů Plenér 05 bude k vidění do 30. listopadu v prostorách Obecního úřadu Stará Ves v pondělky a středy od 8.00 do 17.00 a v úterky, čtvrtky a pátky od 8.00 do 15.00. Výstava stojí rozhodně za zhlédnutí. JiKo

Z historie okolních obcí

Občan Gilbert Lafayette a Ryžoviště

Po delší době jako by se s Lafayettem roztrhl pytel, řekne si třeba čtenář z Ryžoviště i okolí a bude mít na mysli např. seriál článků Významní muži a ženy Nízkého Jeseníku z Deníku. Aby bylo od počátku jasno, jde o seriál potřebný a záslužný. Až na pár výjimek.

Osobností generála a občana (jak se sám označoval) se zabývám již několik let, a proto si dovoluji být polemický k mnohému, co se již

o něm nejen v Deníku napsalo - aniž se tím označuji za neomylného. Některé závěry a dohady o Lafayetovi publikované patří dle mého soudu do oblasti spíše vlastivědného pábitelství než solidně míněného badatelství.

Tak k věci! Obeznačily čtenář to již jistě četl, pro ty ostatní stručný úvod. Původně markýz Lafayette pocházel z ctihodné francouzské šlechtické rodiny, poté byl poslancem francouzské-

ho Zákonomárného shromáždění a také generálem revoluční armády. V rozháraných porevolučních poměrech plných teroru mu následně hrozila smrt za diktatury jakobínů - to když revoluce začala požírat své vlastní děti. Jak tomu bylo i předtím a jak to známe u nás z let padesátých. Pravda, Slánskému a spol. se utéci nepodařilo. Žel, tehdy i onehdy se s relativními viníky svezli lidé, kteří byli zcela nevinní nebo jen

hlasitě projevovali své názory. Lafayette s dalšími počátkem roku 1794 uprchli z Francie, byli zadrženi Prusky a ti je v květnu 1794 předali Rakousku. Rakouská vláda je jako nepřátele internovala v Olomouci v Jezuitských kasárnách (je to ta vysoká budova naproti muzeu, obrázek v Deníku je zavádějící a navíc ze zcela jiného období), v těch kasárnách byli sice zavřeni, ale podmínky tu byly slušné.

Dobrá strava, vyjížďky do okolí pevnosti. Leč byla to klec, sice zlatá, ale přece omezující. Není divu, že generál toužil po svobodě. Též Lafayetteovi přátelé venku nelenili a pomocí tajných dopisů přímo „zlatému“ vězni vše dohodli. Německý lékař Bollmann přijížděl do Olomouce, navázal zde styky a vše připravil na útěk. Spolu s F. Hugerem, studentem práv, připravili kočár s dobrými koňmi do Dvorců na Moravě a tam se měli setkat s Lafayetteem, přijíždějícím na koni do Olomouce. Měli i - netkali, protože ...

7. listopadu 1794 měl generál povolenu zdravotní vyjížďku pod Sv. Kopeček pod dohledem desátníka P. a kočího H. Bylo po druhé hodině odpoledne a dost mlhavo. Někde poblíž Chválkovic přepadli doprovod Bollmann s Hugerem, přemohli houževnatého desátníka a v té mele prý „omylem“ ujel vojín H. kamsi pryč i s kočárem, kterým vězně dovezli. Lafayette nasedl na koně a ujížděl směrem ke Šternberku. Bollmannovi kůň utekl, a když byl chycen, tak i Bollmann ujížděl směr Šternberk, Dvorce. Lafayette ale nedohonil a do Dvorců jel sám. Po delším čekání ujel do Pruska, byl ale vydán zpět do Rakouska a uvězněn za dost krutých podmínek v Olomouci.

A co „zlatý“ vězeň Lafayette? Ujížděl, seč se dalo, a nevěděl, že jej čeká městys Ryžoviště, tehdy Brunzejf. První město, kam přijel, byl Šternberk, tehdy ohrazený zdí, a tam se přijíždělo Olomouckou branou. Náš jezdec sem dorazil už téměř za tmy, okolo pěti hodin odpoledne. Branou prý projel bez obtíží, ale pak nevěděl kudy kam. Někam vpravo měl odbočit, a tak se vydal po té na pohled nejpoužívanější cestě dál ke Dvorcům. Aspoň si to myslel.

Teď se nabízí několik možností a opravdu solidní badatelé v tom nemají a asi ani nebudou mít nikdy jasno. Byly zde totiž tři možnosti: cesta vedoucí spíše přímo byla stará poštovní cesta směr Huzová - Ryžoviště a pak dál. Ta se ovšem v té době už oficiálně pro poštu nepoužívala. Téměř 20 let se jezdilo Šternberk - H. Loděnice - Lomnice a dál. Také směrem na M. Beroun - Dvorce - Opava. Třetí možnost byla nejpraktičtější; povozy a pocestní se vyhnuli vjezdu do města a kontrole s ním spojené tím, že Šternberk jaksi obešli či objeli po provizorní cestě, která před městem uhýbala na pravou stranu a na oficiální cestu, přesněji silnici směr Opava, navazovala zprava v místě dnes zvaném Ecce Homo.

Jsou to otázky hypotetické, nicméně uvažujme, že generál Lafayette byl v té době zkušený voják a že ani organizátoři útěku nebyli, řečeno dnešním jazykem, žádná „ořezávátka“. Bollmann už měl za sebou organizaci útěku ministra Narbonna z Francie do Anglie! Z pevnosti v Paříži. Lze předpokládat, že při průzkumu trasy útěku zvážili všechny varianty a že rozhodně doporučili trasu co nejbezpečnější. Tak znova - pomíneme směr cesty přes Huzovou. Pokud by tím směrem generál jel, jistě by v té době ve velmi živém městečku (kde byla např. velká manufaktura, mnoho hostinců) našel příležitost k informaci a také ke koupi dobrého koně, že?

Téměř s jistotou tedy víme, že ve Šternberku nebo za ním musel odbočit správným směrem na Dvorce. Vydejme se v duchu s ním a nechť nám pomáhají mapy z tehdejší nebo o něco málo pozdější doby. Přijíždíme do v té době také živé a dost velké vsi Horní Loděnice. Zde byla křižo-

vatka první a pro uprchlíka asi osudová. Ve středu obce doleva odbočovala ta už zmíněná poštovní silnice, pokračující přes Krahulčí na Lomnici, vyhýbající se Dětrichovu a vedoucí po vzdálené levé straně dnešní trati směr

na. Pak se snažili dorozumět, marně. Šli tedy přes půl městečka mlčky, až došli zadem k Drechslerovu měšťanskému domu. Bydlel sice na náměstí, v místech dnešní mezery mezi objektem bývalého obchodního

Ryžoviště - Lafayetteův dům

Lomnice - Valšov - Bruntál. Přes Dětrichov se začalo jezdit až po roce 1840 po nové, dodnes existující silnici. A když už jsme u silnic, tak ta, co dnes spojuje M. Beroun s Dětrichovem, tehdy vůbec nebyla a polní cesta z Berouna do Dětrichova vedla úplně jinudy.

Tudíž Lafayette odbočil v Loděnici vlevo, prý též z důvodu, že za ním jeli vojáci na koních a on je chtěl nechat předjet. Když však zjistil, že ta cesta, po níž jede, je sjízdna a dost široká, pokračoval dál. Projel tak asi Krahulčím a cesta dál vedla již lesem. V úplné tmě se někde poblíž křižovatky cesty poštovní a cesty z Dětrichova do Arnoltic zapletl a zdánlivě světlejším lesním průsekem pokračoval až do Kněžpole. Tam už asi rezignoval na nějakou orientaci, a když uslyšel hlas zvonů (muselo to být z Ryžoviště), vydal se tím směrem. V té denní době, okolo sedmé večer, byla již tma, řečeno slovy lomnického kronikáře „jak za švédských válek“, a tak když v dále uviděl světelka Ryžoviště, svítila mu naděje.

V té chvíli se vracel z pole, přesněji z obecního lesa, měšťan (Bürger) Josef Drechsler, povoláním sice koželuh, živící se ale jako tkadlec (Weber) a dalšími příležitostnými výdělky. Drechslerův kůň byla stará herka a táhla povoz s hromadou větví, pod níž se skrývalo něco řepy. Ta nebyla z Drechslerova pole - bylo o něm známo, že si sem tam vypomůže polním pychem.

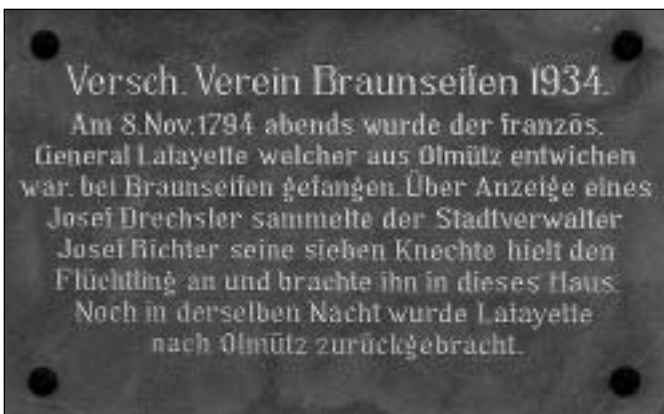
Dva muži se málem srazili v té tmě a více strachu bylo u měšta-

střediska a někdejší prodejnu textilu, ale do stavení se vjíždělo zadem a dům nebyl „nic moc“. Teprve při svitu lampy nabídl cizinec měšťanovi tu zmiňovanou zlatou minci a žádal za ni koně. Sotva chtěl tu starou herku a víc koní měšťan neměl.

Drechsler uctivě posadil hosta do světnice a vypravil se k bohatému Stadtverwalterovi (správci města, starostovi) Josefu Richterovi, který v době, kdy Ryžovištěm projížděla pošta, provozoval přepřahací stanici a měl o koních určitě přehled.

Richter nechal cizince převést z dost nuzného příbytku měšťana do svého parádního pokoje, uctil ho, jak se náleželo, a vydal se shánět koně po Ryžovišti. Ve skutečnosti poradit se, co dál činiti. Na faře byl farářem Schwabem odmítnut, přivolaný kaplan ze špitálu Schiebel ani písař Geipel nepomohli v tlumočení. Staříčský kněz Melhofer (též ze špitálu, ale pacient) jaksi přetlumočil, že host má peníze, chce koupit dobrého jezdeckého koně a ukázat cestu do Slezska. (Pěkně se nám to zalidňuje, že?, a to ještě vlastně chybí ta hlavní osoba.)

Mezi svolanými „experty na cizince“ nesměl scházet kronikář, písař, komická existence - jak jej nazval spisovatel Baraufels - Faustin Drechsler. Nevíme, zda jde o příbuzného našeho měšťana, žil totiž na kopci v malé chalupě. A právě on byl otcem myšlenky, že může jít o zloděje plukovní pokladny! Jen pár let před návštěvou Lafayettea totiž jistý francouzský poručík se svým sluhou ukradli na Sovinci plu-

Pamětní deska Gilberta Lafayettea

kovní pokladnu a byli zadrženi jen díky tomu, že přeláceli majitele koní zlatáky ... a pak dostali odměnu i udavači! Faustin Drechsler myslel možná na tu odměnu, když navrhl, aby se cizinec co nejvíce zdržoval a mezitím bylo informováno panstvo na Sovinci. Ujednáno. Koně cizinec dostal dobrého, ovšem byl varován před noční cestou do Slezska, prý se na cestách přepadá a tak. Lafayette (bylo už nad rámem) nakonec vyjel směrem na Vajglov. Dojel jen ke špitálu, tam byl zastaven ozbrojenými pacholkami, prý se za tmy z města nesmí vyjíždět. Tak se vrátil do tepla domu č. 49 k Richterům, aby jej brzy ráno (ne v noci, jak píše romanopisci) probudila veskrze uctivá patrola ze Sovince s tlumočnickem, nějakým protřelým trhovcem, písařem pro chudé vesničany Gourczeliem. Vrchní úředník ze Sovince Krämmer jej - tedy Lafayette - ve svém kočáře doprovázeném ozbrojenci dovezl na Sovinec a odtud zpět do Olomouce, ovšem s patrolou mnohonásobně větší.

Že nastalo tvrdé zúčtování, je nabitelné. Nejen Lafayette, nýbrž hlavní úředníci všech stupňů to schytali. Počínaje velitelem pevnosti

Olomouc, přes důstojníky, až po vojína H., který byl kočím a za nic nemohl. Kácel se les, litaly třísky a kočí vojín H. byl vojenským tribunálem odsouzen za „bezmeznu hloupost svoji“ (!) na 14 dní velmi tuhého vězení s obdenním půstem a zakováním do železných pout. Také se vyznamenávalo. Slíbených 100 zlatých se smršlo na setinu a ani ta nebyla vyplacena ve zlatě, nýbrž v papírových bankocetlích. Pravda je, že J. Richter dostal medaili a vyznamenán byl i měšťan Drechsler. Peněžní odměny šly do vyšších sfér, jedině snad tlumočnick dostal celé dva dukáty, žel i on v papírových penězích. Ryžovištský komik-kronikář jen pochvalné uznání. Je slabou útěchou, že měřítka pro vyznamenávání se dodnes nezměnila - čím je kdo dál od nějaké události, tím více bývá oceněn. Ti dole by si toho třeba ani nevážili.

Nakonec perlička, zaznamenaná solidními kronikáři Riedlem a Zöllnerem. Měšťan Drechsler získal od Lafayette zlaté hodinky, prý jako dar. Jiní tvrdili, že tak jak „získával“ řepu za tmy na poli, získal i ty kapesní cibule. Půl Ryžoviště to vědělo, prý je u něj i hledali, leč nalezeny nebyly. Schovával je ve škváře

v kozím chlívků a po jeho smrti je jeho syn v nouzi prodal.

Jednou se Drechsler vracel z jarmarku ve Dvorcích a na cestě někde mezi Lomnicí a Ryžovištěm, v místě bývalého vojenského prostoru, Drechslera zastavila tlupa „Škipetarů tmavých, kotli obchodujících“, dnes bychom to řekli jinak a výstižněji, a ta tlupa Drechslera, když peněz nechtěl vydati, povalila, kabát mu vysvlékla, ranec s homolkami a chlebem sebrala, 40 krejcarů ukradla a nakonec věřte nevěřte „nebohému ženštiny tyto černé

zadnicemi nahými po obličejích pojezdily, že málem k smrti přišel tou hrůzou“. Za záchranu života pak na tom místě nechal Drechsler z vděku P. Marii postavit kapličku ku její chvále.

Tím končí náš příběh, jen škoda přeškoda že Ryžoviště zatím nedokázalo využít popisované události ke svému zviditelnění. Jinde, kde se Lafayette jen mihnul, mají památníky a muzea. Němci se báli údajně jeho revoluční minulosti, a tak zůstalo jen u té kamenné desky. Dodnes.

Jaroslav Chytil

Fota: archiv Ing. František Rechtorik

Co je to, když se řekne

Na téma meteorologie

Pojem **meteorologie** je starý více než 2400 let. Slovo pochází z řeckého meteoros - vznášející se ve výši, logia - nauka, věda. Použil ho poprvé filosof Platon (427-347 př. n. l.). Velkého rozvoje dosáhl obor meteorologie v souvislosti se zámořskými objevy koncem 15. století. Johannes Kepler (1571-1630), vědom si důležitosti soustavných meteorologických pozorování, v Praze v roce 1605 napsal: „*Bude-li každý na svém místě pozorovat počasí a bude-li svá pozorování publikovat, přispěje k znamenitému užítku.*“

Ještě v 17. století byla meteorologie těsně spjata s astrologií. V letech 1613-1644 mnich a astrolog Mauritius Knauer sledoval vliv planet na počasí na Zemi a současně počasí zapisoval. Koncem 17. století lékař Helwig v domnění, že jde o předpovědi, změnil minulý čas Knauerových záznamů na budoucí a tím vznikl stoletý kalendář. V následujícím století se však meteorologie stává experimentální vědou, která užívá základní meteo-

rologické přístroje - tlakoměr a teploměr. Postupně se začala provádět na různých místech pravidelná a stále přesnější meteorologická měření v souladu s poznáním základních zákonů o chování plynů. Tisíciletý vývoj v naší meteorologii směřoval od nahodilých vizuálních pozorování počasí, dosud žijících v lidových pranostikách, až po vybudování pozorovacích sítí a shromažďování a zpracování napozorovaných údajů. V roce 1878 vzniká Mezinárodní organizace pro výměnu meteorologických zpráv. V roce 1951 byla přejmenována na Světovou meteorologickou organizaci se sídlem v Ženevě.

První větší zmínky o předpovědi počasí a měření teplot v českých zemích jsou z let kolem roku 1710. Šlo o víceméně nesmělé pokusy. V polovině 18. století však nastal velký zvrat, který je spojen se jménem pražské jezuitské koleje. Klementinum, rozsáhlý barokní komplex budov, bylo vybudováno v letech 1653-1726. V jeho

rámcích se nachází i hvězdárská věž, ve které se prováděla hlavně časová a poziční pozorování. Roku 1751 zde bylo založeno matematické muzeum, jehož prvním ředitelem byl Joseph Stepling (1716-1778). Od roku 1752 jsou v Klementinu prováděna i meteorologická měření, jež však zůstávala až do roku 1774 velmi nesystematická. Po zrušení jezuitského řádu (1773) pokračovalo matematické muzeum v odborné práci ja-

ko státní hvězdárna. Joseph Stepling, nyní již ředitel astronomické observatoře, inicioval v roce 1775 v Klementinu pravidelné měření teplot. Měří se zde dodnes a vznikla tak unikátní řada denních teplot dlouhá už 230 let, což je nejvíce ve střední Evropě. Toto výročí si připomínáme právě nyní. Za počátek klementinské řady se tedy považuje rok 1775. Až do roku 1783 jsou sice v řadě mezery buď celých jednotlivých dní nebo

Příklad funkční a udržované meteorologické stanice

pozorovacích termínů, ale během několika let byly tyto drobné nedostatky odstraněny a od 1. ledna 1784 je řada z hlediska moderních kritérií souvislá a zcela bez mezer. Už v roce 1752 byly měřeny rovněž atmosférické srážky (déšť, sníh), avšak spolehlivá srážkoměrná měření v Klementinu počínají až 1. květnem 1804. Měření teploty a tlaku vzduchu probíhala zpočátku dvakrát denně: ráno (při východu Slunce, v létě dvě hodiny po východu) a odpoledne kolem 15 hodin. Od roku 1800 až do konce roku 1839 byla prováděna měření každé dvě hodiny, počínaje od východu Slunce až do 22 hodin. Základní pozorovací termíny byly v tzv. „mannheimské hodiny“ (7, 14 a 21 hodin), které se udržely dodnes. Na konci 19. století, kdy význam klementinské hvězdárny poklesl, se pozorovalo již jen v těchto mezinárodních termínech.

Úpadek observatoře v Klementinu vyvrcholil na počátku 20. století, chod meteorologických pozorování se však podařilo udržet. V 30. letech 20. století počali meteorologové na celém světě věnovat zvýšenou pozornost kolísání klimatu, a tak vzrostl i zájem o dlouhodobá historická měření. Přestože byla a i dnes jsou měření v Klementinu zkrácena řadou faktorů (např. kvůli umístění měřících přístrojů v rámci areálu a jeho poloze v samém středu města), představují pro moderní vědu značně ojedinělý a nesmírně cenný zdroj informací o stavu počasí a podněbí v novodobé historii.

Mezi nejzajímavější údaje, které tento unikátní, více než dvoustle-

tý pramen poskytuje, bezesporu patří rekordní hodnoty naměřených teplot a srážek. Je třeba si uvědomit, že jsou platné pouze pro samotné Klementinum, a nikoliv pro celou republiku, nicméně i tak jsou to čísla často překvapující. Kupříkladu nejnižší teplota zaznamenaná zde 1. března 1785 činila $-27,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, naopak nejvyšší teplota, kterou změřili v Klementinu 27. července 1983, dosáhla výše $+37,8\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nejteplejší měsíc za dobu měření byl srpen 1807, kdy teplota v průměru dosahovala $+25,2\text{ }^{\circ}\text{C}$, naopak nejchladnější byl únor 1929 s průměrnou teplotou $-11\text{ }^{\circ}\text{C}$. Zatímco rok 2000 byl dosud zaznamenan jako nejteplejší, největšího chladna si užili lidé v letech 1838 a 1871, přitom rozdíl průměrných ročních teplot u obou extrémů činil přesně $5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Nejsušší byl rok 1842, nejintenzivněji naopak přšelo v roce 1939. A v říjnu 1908 nespada nad Klementinem ani kapka.

Spolu se zaznamenáváním každodenní teploty, tlaku a případných srážek vzrostl zájem o předpovědi počasí. V roce 1868 Vavřinec Seyček předpověděl na slavnost položení základního kamene Národního divadla pěkné počasí - a skutečně bylo. Od ledna 1877 jsou pravidelné předpovědi k dispozici všem a z Vídně je šíří Ústřední ústav pro meteorologii a zemský magnetismus. To už je meteorologie povýšena ze zájmové činnosti na státní službu. Pak se informací o počasí chopily noviny, později rozhlas a televize. Živý meteorolog se na obrazovce objevil až v únoru 1961.

A jak to bylo s meteorologií přímo u nás? Počátky meteorologických pozorování na severní Moravě a ve Slezsku spadají do 90. let 18. století, kdy prováděl pravidelná měření tlaku, teploty a vlhkosti vzduchu olomoucký přírodopisec a profesor lycea Gaar. Své výsledky ovšem nepublikoval. První pravidelná měření tlaku vzduchu začala probíhat v Olomouci, resp. na hvězdárně v Klášterním Hradisku, roku 1815, o rok později v Jeseníku a roku 1819 v Opavě. Od 50. let 19. století vznikaly po celém území severní Moravy a Slezska meteorologické stanice, nejstarší výkazy meteorologických pozorování jsou zazna-

menány v Olomouci od roku 1850 a v Opavě od roku 1857. V Rýmařově se začalo s pravidelným meteorologickým měřením v roce 1879 a v Rešově o dva roky později. Rýmařovská meteorologická stanice stála na trojúhelníku před dnešním hotelem Praděd. Později se nacházel přístroj na sledování počasí na soukromém pozemku profesora gymnázia Karla Matuly na Národní ulici. V 90. letech se o meteorologickou stanici staral Ivan Seifert, tehdy sídlila na Základní škole na ulici 1. máje. Zde ji můžeme najít dodnes, avšak není již v provozu. ZN

(zdroj: ČHMÚ)

Rýmařovská meteorologická stanice je nyní mimo provoz.

JAK VYJDE

Další řádné číslo

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

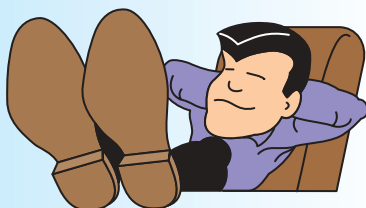
bude v prodeji od **9. 12. 2005**

Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 1. 12. 2005 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**Reklama
v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

**PRADĚSKÝ
LESNÍ ZÁVOD**
akciová společnost

Wrbo pod Pradědem, Nádražní č. p. 599, PSČ 793 26

PŘIJME

**od 1. 1. 2006 k zajištění úkolů v pěstební a těžební činnosti
na Lesní správě Janovice u Rýmařova**

- > zaměstnance do pracovního poměru
- > fyzické a právnické osoby s platným živnostenským oprávněním

pro práci:

- v těžbě dříví s vlastní motorovou pilou
- v **přibližování dříví s vlastním potahem**
- v přibližování dříví vlastním traktorem
- v pěstební činnosti

Požadujeme: - předepsané kvalifikační požadavky nebo platné živnostenské oprávnění k výkonu sjednané práce
- dobrou pracovní morálku
- dobrý zdravotní stav
- samostatnost a odpovědnost

Nabízíme: - dlouhodobé zaměstnání nebo zadávání zakázek
- mzdu nebo cenu prací odpovídající dosaženým výkonům
- zaměstnancům sociální výhody dle Kolektivní smlouvy
- individuální přístup jak k zaměstnancům, tak i ke spolupracujícím subjektům

Písemné nabídky zasílejte v termínu do 30. 11. 2005 na adresu:

**Pradědský lesní závod, a. s.
Nádražní č. p. 599, 793 26 Wrbo pod Pradědem**

Bližší informace vám podá pí Špringerová nebo pí Petrovová
na telefonním čísle 554 788 150.

Seriál

Nebojte se první pomoci (2. část)

(Informace Místní skupiny Českého Červeného kříže Rýmařov)

Proč není první pomoc poskytována?

Odpověď na tuto otázku není zdaleka jednoduchá. Nejčastěji se odbyvá paušálním odkazem na nezáměr a neznalost. Osobně se domnívám, že stav odcizení v naší společnosti není tak hluboký, aby měl za následek netečné přihlížení utrpení či smrti jiné lidské bytosti. Tato teorie vůbec nemůže odůvodnit neposkytnutí první pomoci v ko-

munitách osob spojených citovými vazbami. Pro dané situace se sice nabízí argument o neznalosti, ale i ten je pravdivý pouze zčásti.

Poskytování první pomoci naráží na řadu bariér, převážně psychologického rázu. Většina laiků se v kritické situaci ocitá pouze jednou, zpravidla poprvé. Selhávají i ti, kteří byli teoreticky pro-

školeni. Pak je namístě klást si otázky o kvalitě výuky a úrovni zdravotnické osvěty. Zlepšení stavu nelze docílit jednou masovou kampaní, ale kontinuálním procesem, který je zaměřen na překonávání bariér. Jedná se o běh na dlouhou trať, jehož výsledky se projeví postupným zlepšováním.

Bariéry poskytování první pomoci

1) **Nezvládnuté emoce** - strach ze smrti doprovázený stresujícími ději vede k bezradnosti. Reálně je nutné počítat s tím, že určité procento svědků příhody z těchto důvodů v kritických situacích selže. Tito jedinci jsou schopni následně se zapojit pod vedením druhé osoby. Jestliže jsou teoreticky dobře připraveni, mohou se stát užitečnými pomocníky. Za situace, kdy je na místě nehody přítomno více proškolených osob, by tato bariéra měla být zvládnutelná.

2) **Pocit nedostatečnosti** - obava z výsledku, očekávaná negativní reakce okolí či zdravotníků. Tyto pocity mohou být paradoxně vystupňovány u těch nejodpovědnějších jedinců. Zde spařují největší dluh zdravotnické osvěty i zasluženou sklizeň pedagogických nedostatků. Ve výuce první

pomoci je mnohými lektory kladen přehnaný důraz na možné výjimky, jimiž jsou zpochybňovány standardní postupy. Tato upozornění jsou zpravidla provázena odkazy na nedozírné škody, jež lze postiženému způsobit. Mnohdy se přitom jedná o plané akademické diskuse. Diagnostické rozlišení nestandardních jevů v terénu činí problémy odborníkovi, laik v jejich rozpoznání nemá šanci. Není divu, že po absolvování takto vedených kurzů ovládá mysl frekventanta představa, že cokoliv udělá, může být ve skutečnosti špatně. Nejmenší chybou je nedělat nic. Tuto bariéru je nutno překonávat osvětou, změnou metodiky výuky a výchovou ke zdravému sebevědomí.

3) **Nedůvěra k „institucím“** - obava z možných následných problémů s policií, právníky, soudy,

ale i zdravotníky. Tomu lze čelit osvětou a pozitivní motivací. Laik může pomáhat v rozsahu svých znalostí a schopností. Laická první pomoc je čin vysoké mravní hodnoty zasluhující společenské ocenění, jako takový není v případě nezdaru spojen se žádnou sankcí. Ze strany zdravotníků se laičtí zachránci zřídka dočkají pochvaly za dobrou práci, zatímco kritické reklamace patří k „bontonu“ některých pracovišť.

4) **Obava o vlastní život a zdraví**. Tyto situace v reálném životě nejdou nastávají. Nikoho nelze nutit k „hrdinství“. Hazard s vlastním životem ovládá mysl islámských fanatiků, ale není součástí životní filosofie naší populace. Při osvětě je nutno upozornit na situace, jejichž řešení přísluší výhradně profesionálům, dále je nutno upozornit na rizika možných ná-

kaz (HIV, hepatitis apod.) a nabídnout alternativní postupy, jež tato rizika minimalizují. Abych byl zcela konkrétní - nepovažuji za mravně vést nepoučeného laika k tomu, aby za každou cenu bez osobních ochranných pomůcek zachraňoval předávkovaného toxikomana, když vím, že přitom riskuje možnost nákazy nevyhlášeným onemocněním.

Život postiženého v mnoha případech závisí na správně poskytnuté laické první pomoci. Učte se poskytovat první pomoc a důvěřujte svým schopnostem. Právě vy můžete být těmi, kdo v kritické situaci zachrání lidský život.

Příště si vysvětlíme, jak v případě nehody kontaktovat zdravotnickou záchrannou službu.

MUDr. Juljo Hasík
(*Nebojte se první pomoci*)

Genius loci

Zašlé obrázky

Člověk se někdy neubrání vzpomínkám a já často říkám, že pamatuji Šemíka coby hříbě. A na jednu mi vzpomínání a zápisky z předešlých desetiletí ukazují život v našem městě v zajímavém světle.

Rýmařov byl vzkvétající horské městečko s malými továrničkami a podniky. Před rokem 1945 zde svou činnost provozovalo 204 živností a obchodů. Je to zajímavý

výběr: koloniály, krejčovství, holičství, prodej uhlí, řeznictví, truhlářství, pilařství, cukrářství, zeliňářství, hračkářství, prodej koží. Čtěl bych vidět, kdo by dnes navštěvoval kožišníka, modistku, nožiče. Zašla bych do kamnářství a knihařství, kolářství a košíkářství. I barvířství a cementářství bych navštívila.

Stará doba dýchla na mě ze zápisů strýčka, který nežil přímo zde, v Rýmařově, ale četba je to vskutku pěkná a slohově přímo skvostná.

Řezníci někteří provozovali svou činnost jen na podzim a v zimě. Zámožnější po celý rok. Pro ovce chodili do Uher, pod Debrecín, poté vodili je do Olomouce, nejlepší kupci bývali z Francie. Ovce pásly se až do Bartoloměje, jak napadl první sněh, všechny byly zabity, nasolily se do kádí a prodávalo se až do příštího léta „maso lákové“, od roku 1903 se již nelákovalo. Každý řezník měl i své přízvisko

- Krátký, Lipa, Bachratý, Biskup, Hlavatý, Malý, Koza, Hrot a Metoděj.

Uzenkáři chodili prodávat večer po hospodách. Na trzích a v obchodech zděných prodávali se vepří z Haliče. Prodejní ceny pohybovaly se okolo 14,- Kč za vepřové i hovězí. Špek pak 12,- Kč. Rok 1938 nešťastným byl, neb vyskytnula se slintavka a kulhavka. Z Ostravy z těžkých bagounů bylo přiváženo škvarené sádlo, o které byly sváděny hotové bitky.

Řezníkům povstávají značné ztráty, ale houževnatě se u okresní komise cenové brání.

A léta běží, prodává se na lístky, spousta synů řeznických padla, ale cech jako takový držel při sobě a podporoval se navzájem. Až dojemně, stavovská čest a hrdost zůstávala. A taky vztah k zákazníkům; když mladá paní opomněla koupit dva řízečky na nedělní oběd, strýček přešel dvěma ulicemi, přes náměstí, a ukrojil žádané.

Před dvanáctou hodinou. Stáhl roletu a důstojným krokem kráčel domů. Dobře že nebylo slyšet jeho myšlenky. On však byl veskrze slušný a taky první radní ve městě. Tak jsem si s vámi zavzpomínala nad zápisky váženého občana valašskomeziříčského. Někdy je to potřebné v dnešním uspěchaném světě - třeba před vchodem do super- a hypermarketů. Přikládám dvě fotografie staré víc než 95 let! *Sí*

Sport

Hokejisté začínají novou sezónu - bez ledové plochy

Oddíl ledního hokeje TJ Jiskra Rýmařov zahájil v říjnu přípravu na sezónu 2005/2006. Do okresní soutěže byla přihlášena družstva mužů, starších žáků, mladších žáků a přípravky. Mužstvo mladších žáků, které vloni hrálo oblastní přebor, jsme museli ze soutěže odhlásit a přihlásit je do okresní soutěže. Důvod je prostý. Vyšší soutěž se hraje již v měsíci říjnu, avšak my stále nedisponujeme umělou ledovou plochou, a proto jsme museli mužstvo ze soutěže stáhnout. O výstavbu umělé plo-

chy usilujeme již třetí rok - marně. Začátkem října jsem se zúčastnil slavnostního otevření zastřešeného zimního stadionu v Horním Benešově. Mohu vám říci, že bylo až s podivem, co takové - oproti Rýmařovu malé (3000 obyvatel) - městečko za tak krátkou dobu vybudovalo. Postavili nejen zastřešení, ale i novou kuželnu. Říkám to proto, že bydlím ve městě, které je třikrát větší než Horní Benešov, a není schopno něco takového zrealizovat. A nejedná se jen o Horní Benešov.

Jsou i další obce, které mají lepší sportovní zázemí než Rýmařov. I přesto, že je na tom Horní Benešov po stránce pracovních příležitostí hůř než naše město, protože zde nestojí tolik továren, dovolili si vybudovat tato sportovní zařízení, která neslouží jen sportovcům, ale celé veřejnosti. A právě to si naši radní neuvědomují.

Když jsme se ptali starosty Horního Benešova, kde na stavbu vzali peníze, odpověděl nám, že od státu dostali 1 milion Kč a zby-

tek dodalo město, které si vzalo úvěr a bude splácet. A přitom se nejedná o zrovna malý peníz, suma činí kolem 20 milionů. Tady je vidět, jaký přístup mají tamní radní ke svým občanům - snaží se, aby si občané svého města vážili a cítili se v něm dobře.

Zato my nejsme schopni vybudovat ani přírodní koupaliště, natož umělou ledovou plochu. Pokud to tak půjde dál, náš lední hokej co nevidět zanikne, ačkoliv má v Rýmařově dlouhou tradici. A o to asi někomu jde.

Další mužstvo Rýmařova - Slovan Rýmařov - hraje soutěž v uničovském regionu.

Mistrovské zápasy začínají 15. listopadu na zimních stadionech v Bruntále, Krnově a Horním Benešově.

V sobotu 19. listopadu zahájí rýmařovští hokejisté první mistrovské

utkání okresního přeboru proti Ocelářům Bruntál na zimním stadionu v Horním Benešově. Začátek je v 18.00. Rýmařovské barvy budou hájit Bronislav Rožňák, Lukáš Ošlejšek, Karel Hanzlían, Radim Blahuš, Marek Blahuš, Tomáš Niessner, Stanislav Štefanov, Jan Geier, Jan Přecechtěl, Vratislav Přecechtěl, Roman Šebík, Luděk Šimko ml., Martin Tirala, Radek Žák, Pavel Ftáček ml., Miroslav Mušálek, Lukáš Loun. Mužstvo trénuje Bronislav Rožňák a vedoucím je Josef Janeka. Další mistrovské utkání okresního přeboru sehraje hokejisté ve středu 23. listopadu ve 20.15 na zimním stadionu v Krnově a jejich soupeřem bude HC Jeseník. Výsledky a průběh zápasů přineseme v dalším vydání. Druhé rýmařovské družstvo Medvědi Rýmařov nastoupí k zápasu proti týmu TJ Svobodné Heřmanice v sobotu 19. listopadu na zimním stadionu v Horním Benešově a začátek zápasu je ve 20.15.

Za oddíl LH Martin Ftáček

Okresní soutěž mužů:

Skupina A

1. TJ H. Benešov B
2. TS Patra Bruntál (Orli)
3. SK Žraloci Loděnice
4. TJ Jiskra Rýmařov
5. HC M. Morávka
6. HC Jeseník
7. HC Oceláři Bruntál

Skupina B

1. HC Tučňáci Krnov
2. HC Hartis Bruntál
3. HC Železná
4. HC Svob. Heřmanice
5. ICE Dogs Krnov
6. HC Kodiak M. Beroun
7. SK Medvědi Rýmařov
8. HC Dol. Moravice

SMP Severomoravská
plynárenská

RWE Group

Vážení zákazníci,

nejbližším kontaktním místem SMP ve Vašem regionu je kancelář smluvního partnera SMP

U nově plynofikovaných objektů

- přijímá žádosti o připojení k distribuční soustavě
- přijímá žádosti o dodávku zemního plynu
- uzavírá smlouvy na dodávku zemního plynu
- provádí montáže plynoměrů (bezplatně)

U stávajících zákazníků SMP přijímá

- žádosti na změnu odběratele
- žádosti na změny v kupních smlouvách
- žádosti na demontáž plynoměru

Zákaznická linka SMP 840 111 115 (v pracovní dny od 6 do 20 hod., vždy za cenu místního hovoru)

Pohotovostní linka SMP 1239 (nonstop, pouze v případě poruchy)

www.rwe-smp.cz

POZOR ZMĚNA!!!

Štefela Pavel - montáž
plynovodů a instalace
Dukelská 2
792 01 Bruntál

Tel.: 554 716 111
e-mail: stefela@quick.cz
web: www.stefela.krnov.net

Otevírací doba

Pondělí 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00
Úterý 8.00 - 12.00 13.00 - 15.00
Středa 8.00 - 12.00 13.00 - 17.00
Čtvrtek 8.00 - 12.00 13.00 - 15.00
Pátek zavřeno

Komplexní
služby v oblasti
plynifikace

Z důvodu poklesu zájmu zákazníků o hotovostní platby **ruší SMP od 1. 9. 2005 veškeré platby v hotovosti** na zákaznických kancelářích. Bližší informace o jiných způsobech platby za odběr zemního plynu vám poskytnou pracovníci smluvního partnera nebo také na www.rwe-smp.cz.

Pavel Podešva se na Havaji stal vicemistrem světa

Obrovského úspěchu dosáhl na MS v terénním triatlonu Xterra na havajském ostrově Maui Rýmařovák Pavel Podešva z TC Duko Rýmařov. Ve své kategorii (55 - 59 let) obsadil 2. místo a stal se tak jediným Čechem, který stanul v letošním světovém ročníku „na bedně“. Gratulujeme k tomuto úspěchu, který nemá v naší sportovní historii obdoby. Wailea - Duha přivítala na startu více než 500 účastníků 10. mistrovství světa Xterra v terénním triatlonu na havajském ostrově Maui. Barvy mistrů světa v její záři navlékl poprvé Nicolas LeBrun z Francie a Melanie McQuaidová z Kanady - prv-

ní v žena v historii, která má již druhé zlato. Oba vydělali 25 000 dolarů. Z Čechů byl nejlepší 17. Jan Kubíček. Ovšem nejpotěšitelnějšího úspěchu ve věkové kategorii 55 - 59 let dosáhl Rýmařovák - veterán Pavel Podešva, který získal stříbro a díky němuž se české barvy objevily letos na pódiu nejlepších. Další slušná umístění z téměř dvou desítek Čechů na startu zaznamenali: Tondl 4. (15 - 19), Jan Matějec 5. (20 - 24), Korelus 5. (40 - 44), Fulka 5. (45 - 49), Bulřiová 6. (25 - 29), Cvrček 6. (20 - 24) a Báča 6. (25 - 29).

Karel Stržínek

NEZAPOMEŇTE!!!

Vánoce se blíží

Uzávěrka je 1. 12. 2005

Soukromá řádková inzerce

Prodej

Prodám palivové dříví buk. Tel.: 608 736 469.

Společnost Woodmetaltechnics, s. r. o., oznamuje

otevření prodejny dřevo- a kovoobráběcích nástrojů
v areálu GP - 8. května 1302, Rýmařov

Otevřeno denně 8.00 - 16.00

Podnikatelé, kutilové,
přijďte si k nám vybrat kvalitní nástroje značek:

- FESTOOL • Black Decker
- Narex • Metabo
- Protool • Makita atd.
- Dewalt

Telefon: 554 211 338 Fax: 554 211 337

Mobil: 608 208 771

Další číslo 20-2005

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji mimořádně od 9. 12. 2005

Uzávěrka vydání je ve čtvrtek 1. 12. 2005 do 12 hodin

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 10. 11. 2005. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 18. 11. 2005. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 1. 12. 2005. Další číslo vyjde MIMOŘÁDNĚ 9. 12. 2005.
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. Cena 10,- Kč

Svítlidla • Zdroje • Kabely

Elektroinstalační materiál

Elektroinstalační práce

Hromosvody • Revize

Jaroslav Fojtů

Nerudova 16

795 01 Rýmařov

Tel./fax:

554 21 26 36

Co Čech to internet!

Teď už může mít internet opravdu každý!

- první měsíc surfování 1 Kč
- aktivace 1 Kč
- ADSL modem 1 Kč

a navíc PC Strážce
na 3 měsíce zdarma

akční nabídka platí do 31. 12. 2005 a nevztahuje se na ceny volání

TELEPOINT
PARTNER
RÝMAŘOV
náměstí Míru 2 (vedle pošty 1. patro)
tel.: 554 230485

pevná linka za 99 Kč

zimní nabídka Internet Express

první měsíc surfování za 1 Kč

Vyberte si z naší zimní nabídky IE Doma službu IE Ideal, IE Sprint nebo IE Maxi a surfujte první měsíc za pouhou korunu.

přehled služeb Internet Express

IE Impuls	128/64 kbit/s	399 Kč/měsíc
IE Ideal	512/128 kbit/s	599 Kč/měsíc
IE Sprint	1024/256 kbit/s	799 Kč/měsíc
IE Maxi	2048/256 kbit/s	1399 Kč/měsíc

aktivace služby za 1 Kč

Běžná cena aktivace je 990 Kč. Nyní zaplatíte za aktivaci jen jednu korunu.

ADSL modem za 1 Kč

Vyberte si z naší zvýhodněné nabídky modemy, které můžete pořídit za cenu již od 1 korunu.

zvýhodněná nabídka modemů

USB port	1 Kč
COMBO (USB/Ethernet)	199 Kč
4x Ethernet port	399 Kč
Wi-Fi + 4x Ethernet port	999 Kč

AUTO DĚDOCH

Hornoměstská 23, Rýmařov, tel.: 554 230 254, 777 16 15 15, 777 65 99 95; e-mail: autodedoch@seznam.cz; www.autodedoch.cz

AUTOSERVIS

PROVOZNÍ DOBA

AUTOBAZAR

- VĚŠKERÉ SERVISNÍ SLUŽBY
- KAROSÁŘSKÉ PRÁCE (ROVNACÍ STOLICE AUTOLINE)
- PNEU SERVIS, LASEROVÁ GEOMETRIE JOHN BEAN

Po - Pá 8.00 - 17.30
So 9.00 - 13.00

- Výkup za hotové
- Komisní prodej
- Protiúčet
- Prodej na splátky
- Zpětný leasing

<p>Citroen Berlingo 1.9 D, Multispace, r. v. 1999, 142 tis. km, 2x airbag, servo centrál, el. okna, rádio. Cena: 159 000 Kč.</p> 	<p>Opel Astra Caravan 1.6 16V, r. v. 1998, 102 tis. km, klima, 2x airbag, centrál, mlhovky, el. okna a další. Cena: 105 000 Kč.</p> 	<p>Š - Fabia 1.4 Mpi LPG, r. v. 2000, 115 tis. km, pohon na plyn, airbag, servo, rádio + mg, imobilizér, koupeno v ČR. Cena: 149 900 Kč.</p> 	<p>Renault Laguna 1.9 DCI, 1. maj., servis. kniha r. v. 2001, 102 tis. km, aut. klima, 6 rychlostí, 6x airbag, ABS, ESP, tažná, el. vybava. Cena: 269 000 Kč.</p>
<p>Peugeot 206 1.9 D, r. v. 1999, 142 tis. km, klima, 2x airbag, centrál, el. okna a zrcátka. Cena: 149 000 Kč.</p> 	<p>Škoda Octavia 1.8i Turbo, CZ, r. v. 2003, 94 tis. km, klima, ABS, ASR, 2x airbag, el. okna a zrcátka, zámek zpátečky. Cena: 295 000 Kč.</p> 	<p>Ford Mondeo Combi 1.8i 16V, r. v. 1999, 89 tis. km, 2x airbag, klima, ABS, centrál, el. okna, servo, super stav. Cena: 139 900 Kč.</p> 	<p>Opel Vectra 2.2 DTI, zánovní vůz, 1. maj., r. v. 2003, 24 tis. km, plná vybava, aut. klima, 8x airbag a další. Cena: 399 000 Kč.</p>
<p>Peugeot 406 Break 2.0 HDI, 110 PS, r. v. 1999, 121 tis. km, dig. klima, 2x airbag, ABS, rádio, centrál, el. okna a zrcátka. Cena: 195 000 Kč.</p> 	<p>Škoda Felicia 1.3 LX, servisní kniha, r. v. 1998, 92 tis. km. Cena: 79 900 Kč.</p> 	<p>Fiat Bravo 1.4i 12V, servisní kniha, r. v. 1999, 105 tis. km, 2x airbag, centrál, el. okna a další. Cena: 95 000 Kč.</p> 	<p>Opel Vectra Combi 1.9DTIC, zánovní vůz (1 rok záruka), r. v. 2004, 31 tis. km, plná vybava, dřevo, aut. klima, 8x airbag a další. Cena: 499 000 Kč.</p>

MIMORÁDNÁ AKCE:

KE KAŽDÉMU VOZU DIGITÁLNÍ FOTOAPARÁT KODAK
SLEVOVÁ KARTA NA BENZÍN
A MECHANICKÉ ZABEZPEČENÍ ŘADIČÍ PÁKY

!!! ZDARMA !!!

**NĚKÉ SPLÁTKY
NA VŠECHNY VOZY**

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

NOVÁ NABÍDKA

Toyota Landcruiser 3.0 TDi 4x4, r. v. 1998, klima, 2x airbag, EDS, ABS, CD, centrální, el. okna a zrc., palub. poč., posil. řízení. Cena: 459 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Ford Maverick 2.7 TD 4x4, r. v. 1994, rádio, imob., střešní okno, posil. říz., tažné. Cena: 169 000 Kč.

Ford Fiesta 1.4 Ghia KLIMA, 1. maj., r. v. 1997, 110 600 km, klima, 2x airbag, ASR, ABS, rádio, el. okna, centrální, CD měnič. Cena: 128 500 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Opel Astra Combi 1.6 16V, 1. maj., r. v. 1998, klima, 4x airbag, ABS, rádio, multif. volant, el. zrcátka a okna, centrální a další. Cena: 149 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Opel Astra Combi 1.7 dTi, 1. maj., r. v. 1999, klima, 2x airbag, ABS, imob., alarm, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 169 000 Kč.

ODPOČET DPH

Ford Transit 2.0 TDDi, servis, 1. maj., r. v. 2001, 116 200 km, klima, airbag, rádio, posil. říz., el. vyhř. zrcátka. Cena: 279 000 Kč bez DPH.

Škoda Octavia Combi 1.9 Tdi, 81 kW, r. v. 2001, aut. klima, 4x airbag, ASR, ABS, palub. poč., vyhř. el. zrcátka, centrální. Cena: 279 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Volkswagen Passat 1.8T, r. v. 1997, 157 tis. km, aut. klima, 4x airbag, ABS, CD, alarm, el. výbava, tažné, centrální, tempomat a další. Cena: 149 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA

Volkswagen Sharan 2.8 VR6, 7míst., r. v. 1996, 133 tis. km, klima, 2x airbag, ABS, rádio, centrální, el. výbava, PC, tažné, tempomat. Cena: 179 000 Kč.

Peugeot 306 Combi 2.0 Hdi, 1. maj., r. v. 2001, 157 300 km, klima, 2x airbag, ABS, centrální, el. okna, a zrcátka. Cena: 219 000 Kč.

Volkswagen Passat Variant 1.8 5V 92 kW, r. v. 1998, 38 700 km, klima, 4x airbag, ABS, CD, centrální, el. okna a zrcátka. Cena: 215 000 Kč.

Škoda Fabia Combi 1.4 16V Comfort, r. v. 2002, 78 900 km, klima, 2x airbag, ABS, centrální, el. okna, vyhř. el. zrcátka. Cena: 218 900 Kč.

Seat Ibiza 1.4, 1. maj., r. v. 1998, 102 100 km, klima, airbag, centrální, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 118 900 Kč.

Volkswagen Golf IV 1.6 74 kW, r. v. 1999, 82 tis. km, aut. klima, 4x airbag, ABS, el. okna, palub. poč., centrální, el. zrcátka. Cena: 179 900 Kč.

Ford Maverick 2.7 TD GLS 4x4, 7míst., r. v. 1996, 170 tis. km, rádio, centrální, imob., el. okna, el. šibr, posil. říz., tažné, el. zrcátka. Cena: 259 000 Kč.

Seat Ibiza 1.0i, r. v. 1998, 146 200 km, rádio, centrální, imob., posil. řízení. Cena: 88 900 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI 50 kW, CZ, 1. maj., r. v. 2001, 51 tis. km, airbag, rádio, posil. říz., centrální, zámečnické, el. okna, posil. řízení. Cena: 178 000 Kč.

VW Passat Variant TDI, 81 kW, 4x4, r. v. 1998, 137 tis. km, klima, 4x airbag, ABS, centrální, imob., el. výbava, posil. řízení. Cena: 229 000 Kč.

Renault Laguna Grandtour 1.9 dCi, r. v. 2003, 24 800 km, aut. klima, 8x airbag, ESP, ABS, CD, el. okna a zrcátka, centrální a další. Cena: 379 000 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 Tdi, r. v. 1999, 91 900 km, klima, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., tažné, imob., centrální. Cena: 198 000 Kč.

Škoda Octavia 1.6 GLXi 74 kW, CZ, r. v. 1997, 173 100 km, 2x airbag, centrální, el. okna, posil. říz., palub. poč., el. zrcátka. Cena: 169 000 Kč.

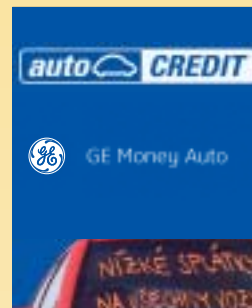
Fiat Bravo 1.6 SX, 1. maj., r. v. 1999, 95 tis. km, klima, airbag, rádio, centrální, imob., el. okna a zrcátka, posil. řízení. Cena: 127 000 Kč.

Mazda 323 F 1.5 DOHC 16V, r. v. 1994, 2x airbag, rádio, centrální, el. okna, posil. říz., ostřík. světel, el. zrcátka. Cena: 89 900 Kč.

Fiat Marea Weekend 2.4 TD, r. v. 1998, 99 tis. km, klima, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., posil. říz., el. výbava, centrální. Cena: 138 000 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

AKCE

Nízké splátky na všechny vozy

Ke každé smlouvě jako bonus digit. fotoaparát + zabezpečení vozu proti krádeži v hodnotě 10.000 Kč

PLNÁ NÁDRŽ POHONNÝCH HMOT

!!! A TO VŠE JAKO BONUS !!!

JEN U NÁS!

- Výkup za hotové - peníze ihned - „na ruku“
  - Protiúčet
  - Komisionální prodej
  - Nejvýhodnější splátkový prodej - od 0% akontace, stačí OP + RP, úvěr bez ručitele a na počkání
  - Neměnná výše splátek
  - Zpětný leasing - dáme vám peníze a vaše auto vám zůstane
  - Specializace na splátkový prodej: GE Money Auto, CCB finance, ESSOX, Leasing, Škofin
- Zákonné a havarijní pojištění - ČPP, a. s., Generali pojišťovna, Allianz